

Aceasta e Florica Vasilescu, bobinaitoare la uzinele „Klement Gottwald” din capitală.

Obiectivul aparatului fotografic a înregistrat o convorbire la telefon cu...

Dar să vă lăsăm să citiți reportajul de la pag. 10

Foto: S. TOMESCU

*Proletari din toate țările,
uniți-vă!*

Femeia

Anul X Nr. 10 1957

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ ȘI CULTURALĂ EDITATĂ DE COMITETUL FEMEILOR DEMOCRATE DIN R.P.R.

SORA Violeta

Șuieratul gloanțelor și ecoul lor străbătea pînă departe, dincolo de creasta muntelui. Hitleriștii atacau cu ultimele forțe, iar sub presiunea lor o unitate a diviziei de panduri „Tudor Vladimirescu” se apăra cu îndrăjire. Sora Violeta, o fată cam de 16 ani, se învîrtea ca un prisnel, ajutînd la evacuarea răniților. „Soră”, se auzi ea strigată de un rănit care

de abia mergea, „un rănit a rămas în urmă. Dacă nu vă grăbiți, cade în mîna nemților”. Violeta își roti ochii în jur. Văzînd că era singura sanitară, fără să mai aștepte, alergă într-un suflăt să salveze ostașul. Cu toată ploaia de gloanțe ce o întîmpina, ea reuși să se strecoare cu rănitul pînă la postul de prim-ajutor.

Pandurul își pierdu cunoștința. După un timp, ochii lui, pe care de abia îi putea deschide, priceau obosiți și triști, poposind asupra fiecărui lucru. Deodată fața i se lumină.

— So-ri-na!... Ce-i cu tine... aici?

— Sorina? Va veni și ea, răspunse sora, ghicînd ce se petrece cu el. Pe mine mă cheamă Violeta. Sînt sora.

— Ta...re... ta...re... semenii... cu... cu sora mea. Soră, reluă el după un timp de tăcere, făcînd eforturi să vorbească cît mai clar, multe... multe... aș avea de spus... de spus... mamei.

Și șoapta lui se scurgea încet în liniștea nopții, iar Violeta află cum acest tînăr comunist, Niculae Bancă, s-a înrolat voluntar în divizie, cum ar dori să-i vadă învinși pe hitleriști și ce ar vrea să facă după însănătoșire.

Mulți ostași răniți i-au spus Violetei ultimul lor gînd.

★

Cu 13 ani în urmă, Violeta Moldovan se refugiase în satul Doboli din jurul Brașovului. Aștepta cu nerăbdare eliberarea Ardealului ca să se poată reîntoarce în satul natal, undeva lingă Tg. Mureș. În timpul unui bombardament al hitleriștilor, un sătean a fost rănit. Violeta a adus rănitul în beciul celei mai apropiate case, să-i dea primul ajutor, așa cum se pricepea. Înainte nu pusesese nici măcar un deget, totuși de data aceasta se dovedi plină de inițiativă. Tăie fără să șovăie fișia de piele în care se mai ținea partea inferioară a piciorului, apoi făcu în grabă feșe din ceu ce găsi prin casă și pansă piciorul rănitului. Preocupată de munca sa, nici nu observă că în beci intrase un grup de panduri din divizia „Tudor Vladimirescu”, care se afla în plină înaintare.

Un căpitan, doctorul, fu impresionat de îndemnarea și priceperea fetei și o rugă să-i dea o mînd de ajutor la punctul sanitar.

— Dar eu vreau să merg acasă la Salovăstru. Mi-e dor de mama, fu răspunsul. Cum însă Violeta își dădu seama că nu va putea ajunge acasă înainte ca linia frontului să treacă de satul ei, începu să muncească la punctul sanitar. Trecea de la rănit la rănit, unuia făcîndu-i un pansament, altuia, o injecție, celuilalt scriîndu-i o carte poștală. Cunoșcu astfel satisfacția de a fi în stare să aline durerile răniților. Începuse să îndrăgească munca ei.

Cînd veni timpul ca postul sanitar să înainteze și el o dată cu trupele, Violeta rămase în cumpănă: să meargă cu pandurii sau să se ducă acasă. Locuitorul politic al unității o scoase din incurcătură: îi vorbi în așa fel, încît ea înțelese rolul diviziei „Tudor Vladimirescu” în eliberarea țării noastre, în zdrobirea fascismului. Violeta își dădu seama de importanța misiunii ce o au sanitarii și se înrolă în divizie. Și nu trecu mult timp pînă cînd voluntara Violeta Moldovan se prezentă din nou locuitorului politic, cerîndu-i să o treacă în linia I.

— Nu... Nu se poate... Ce-ai să faci dumneata acolo?

— Ce-am să fac? Ce fac și aici, îi răspunse ea. Acolo sînt mai necesar. Aici se mai găsesc oameni să facă cîte un pansament. Dar acolo?

Fata avea dreptate. Dar e atît de tînără!... Și nu are experiența focului din linia I. Cum se va descurca ea? Pe căpitan îl năpădiseră toate aceste gînduri deodată.

De data aceasta Violeta fu cea care îl convinse pe locuitor.

Pînă la sfîrșitul războiului, Violeta s-a aflat numai în linia I, trecînd cu unitatea ei prin Ardeal, Ungaria și Cehoslovacia, luînd parte cu vitejie la lupta ostașilor noștri împotriva trupelor fasciste.

★

V-am prezentat-o pe Violeta Moldovan pentru ca să ne gîndim cu recunoștință la acele femei care, ca și Violeta, au ajutat ostașilor noștri în lupta pentru zdrobirea fascismului.

Ana IOANID

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Femeia

Anul X Nr. 10 1957

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ ȘI CULTURALĂ EDITATĂ DE COMITETUL FEMEILOR DEMOCRATE DIN R.P.R.

In acest număr:

- „Drumuri pe ape” — reportaj din Delta Dunării de ANA LUNGU
- Mai spune-mi despre fata de la Jil — poem de CLEMENTINA VOINESCU
- Prin China — note de drum de VIORICA CONSTANTINESCU
- „Fetele Ravecăi” — reportaj de OLIMPIA CHIRIȚĂ
- „Toamna” — poezie de TANIA LOVINESCU
- Descifrind dimensiunile marelui oraș — reportaj de EDGARD OBERST
- Toate femeile vor să fie la modă...
(citii reportajul de la pagina de modă de TANȚI PFENINNGS,
- Soțul meu, șeful meu — schiță umoristică de MARTA KERTESZ
- Băieți și fete — reportaj de ELISABETA MORARU
- Din lumea largă
- Părinți, cum vă creșteți copilul?
- A sosit poșta
- Rețete de bucătărie și sfaturi practice

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

FETELE Ravecăi

De la Raveca Maier vei afla puține despre ea însăși. Dar despre „fetele ei” nu oște-nește să-ți povestească cu lux de amănunte, tot ce s-a întâmplat mai de mult sau mai de curând.

Eram de câteva zile printre muncitorii atelierului de șlefuit al fabricii de încălțăminte „Flacăra roșie” din București. Stam lângă tovarășa Raveca și vorbeam despre fete.

Deodată ușa s-a deschis, și o ceată de copii cu cravate roșii au intrat în secție. Dumitra Zafiu, una din „fetele” Ravecăi, îi călăuzea. Le explica ce e în stare o mașină sau alta, le prezenta oamenii, le descria munca cu atita mândrie, cu atita mulțumire, de parcă ea singură le-ar fi făcut pe toate.

Raveca o urmări o vreme cu privirea, surzind tainic: „E instructoare voluntară de pionieri — mi-a șoptit ea. Da, Dumitra știe ce înseamnă să răspunzi de o misiune!”

Și cu prilejul acesta, am aflat de o întâmplare pe care vă voi spune-o așa cum am auzit-o. Cu câțiva ani în urmă, în atelier începuseră să vie la lucru mulți tineri: și absolvenți ai școlilor profesionale, și dintre cei pentru care fabrica era ceva plin de taine.

Cu firea lor nestăpinită, schimbaseră cu totul atmosfera care domnea în atelier. Ba râdeau în hohote — și asta era plăcut —, ba se certau ca dracii, din te miri ce — și asta nu mai era deloc plăcut. Mai ales fetele... că s-a dat preferință cutăreia la lucru... că o tulbură vecina... că-i lipsește ciocănelul, într-un cuvânt copilării.

O vreme Raveca Maier nu le luase în seamă: „Tinerete, bat-o vina!” — oftase ea cu o umbră de invidie.

Apoi, controlorii de calitate începuseră să-și blesteme soarta care-i adusese la benzile gli-sante.

O viață întreagă Raveca își dorise un copil și nu-l avusese, de aceea față de fetele din secție simțea o duioșie de mamă. Le sfătuia ea, ce-i drept, să se cumintească, le lăuda pentru cel mai neînsemnat succes, dar mai mult nu făcea...

Cît erau cu ea, fetele îi făgăduiau c-or să se îndrepte, dar pînă a doua zi... apoi o luau de la capăt. Așa, nu se mai putea! Raveca o căută pe Aneta Vlădulescu, secretara organizației de partid, și se sfătui cu ea.

Scurt timp după aceea se opri lângă masa Dumitrei Zafiu. Deși aproape de 19 ani, fata era ca un pomicel sălbatic. Cînd o căutai, lipsea, cînd era la lucru numai de zizanii se ținea. Și totuși Ravecăi îi era dragă, căci regăsea în ea tinerețea-i plină de suferințe. Știa că de

Cît de mult și-a dorit Raveca Maier un copil! Nu l-a avut însă. Și totuși nimeni nu se miră atunci cînd ea numește „fetele mele” pe tinerele pe care le-a pregătit pentru intrarea în partid.

Din comoara simțămintelor culese de-a lungul unei vieți, a sădit în inima lor dorința înflăcărată de a se găsi printre „cei mai buni”. Dăruire plină, bogată, din tot sufletul, așa cum numai mamele sînt în stare s-o facă!

Într-o elipă de răgaz, Maria Calomfirescu, Florica Ionescu, Otilia Nicola pun la cale o șotie... după cum se vede, cu asentimentul Ravecăi

mulți muncitori ca tovarășa Raveca, am ajunge departe!”

Ravecă îi tresălta inima de mulțumire. Fiecare membru al brigăzii își controla cu exigență propriile produse, ca să nu scape nici un defect. Și asta mai ales de când Dumitra „decretase” că va merge... pină la excluderea din brigadă a aceluia care se „va juca” cu calitatea. Fapt care nu s-a petrecut niciodată.

Din zilele acelea, Dumitra devenise alt om. Ea are convingerea că o singură clipă din viața ei o schimbase: clipa de neuitat când a fost confirmată candidată de partid. Ii strinsese cu putere mâna Ravecăi și spusese:

— Acum sint alt om. Sint asta!

Iar Raveca o sărutase și îi răspunsese emoționată:

— Nu, tu de mult ai început să te schimbi...

Dar parcă Florica — altă „fată” a Ravecăi — nu judecase tot așa?

N-are decât 18 ani și cîteva luni. Cu un an și ceva în urmă, Raveca o întrebasese odată: „Ei, fie când am să-ți dau recomandare pentru intrarea în partid?”

Florica amuțise, apoi pâlise, iar peste puțin obraji începuseră să-i ardă.

— Mie? murmurase ea. Mie? Dar cu ce-aș merita!

Raveca îi mîngiase obraji: „Ești un om bun!”

Din ziua aceea, Florica Ionescu nu-și mai găsisese liniștea. Când prietenele ei îi povesteau cîte trebuie să cunoască un comunist, cîte i se cer, ea cădea pe gânduri și-și spunea cu mîndrie totuși: „Vai, cîte îndatoriri mă așteaptă!”

În prețuia punerii în discuție a candidaturii ei în rândurile membrilor de partid, se tot învîrtea pe lângă Raveca, neliniștită și gravă:

— Or să mă primească? Cum am să mai trăiesc eu dacă nu voi fi primită?

Trecu și momentul acela. A doua zi dis-de-dimineată se apropiase de Raveca, și ochii negri îi străluceau de emoția momentului: „Am venit să-mi dați o muncă de partid!” — ceruse ea.

mic copil Dumitra fusese înfiată de o chiaburoaică care făgăduise s-o îngrijească ca pe „copilul ei”. Dumitra nu fusese în casa aceea însă decât o slujnică cunoscînd de mică suferința și amărăciunea.

— Draga mea, începuse Raveca, ne faci numai necazuri. Oare tu de ce nu ne-oi fi ajutînd pe noi, cei în mijlocul cărora trăiești? Ai o altă viață acum, frumoasă, pe care tu o poți înfrumuseța și mai mult. N-ai înțeles asta?

Dumitra își strinsese buzele inciudată și nu scosese o vorbă.

— Să știi, adăugă Raveca, așa nu mai poți continua. Iar eu... și lăsase fraza neterminată, dîndu-i să înțeleagă că a doua oară n-o va mai ruga, ci va recurge chiar la pedeapsă.

Cînd însă se luă hotărîrea mutării disciplinare a fetei, cine se împotriviase mai tare? Raveca!

— Nu, sărise ea, am vorbit și cu tovarășa Aneta, pe fată alt fel o vom aduce pe drumul bun. Ne-am gîndit să-i încredințăm o muncă de răspundere.

Curînd o luase pe Dumitra deoparte și îi spusese: „Ai să fii responsabilă brigăzii de tineret, brigadă complexă de economii și calitate. Noi o asemenea brigadă n-am mai avut, iar tu vei răspunde și de cum vor lucra tinerii, și de cum se vor purta pe viitor. Înțelegi? Ai să poți face asta?”

— Eu să conduc o brigadă? Eu? îngimase fata, copleșită de emoție.

În brigadă intraseră 27 de tinere, nici una trecută de 20 de ani. Al 28-lea membru al brigăzii era... Raveca Maier, cea cu sufletul mereu tînăr. Sta în capul benzii și zurea cu mașina ei de șerfuit, subțind cu rapiditate fețele de pantofi croite. Lădițe, lădițe se îngrămădeau în dreptul ei și alunecau apoi pe bandă, minate ca de un curent. Căci nici uneia dintre fete nu-i era la îndemînă să se lase întrecută de o tovarășă care avea de două ori și ceva mai mulți ani decât ea, și de care se vorbea în acești termeni: „Ei, de-am avea

○ plimbare cu fetele în Parcul „Libertății”

A sosit ziarul de dimineață. Georgeta Ciolan îl răsfoiește cu nerăbdare și-și împie o prietenă să l citească

— După câte știu, îi răspunsese Raveca, tu ești în echipa de dansuri, la școala Crucii Roșii...

— Da, e adevărat, dar eu cer... o muncă de partid, insistase Florica.

— Păi ai o muncă de partid... ești în echipa de dansuri, la școala de sanitarie, repetase Raveca cu obrazul strălucindu-i de mulțumire.

— Cum, asta-i muncă de partid?

— Sigur, și asta-i muncă de partid, îi explicase Raveca. Tot ceea ce e în folosul și pentru frumusețea vieții e o „muncă de partid“.

Am cunoscut-o și pe Jana Mihailovici, o fată înaltă, robustă, frumoasă. A trecut în clasa a 10-a și arde de nerăbdare să ajungă clipa când se va înscrie la facultatea de istorie.

I-o laudam Ravecăi știind cât de dragă îi e Jana. Raveca îmi da dreptate. Nu mi-a ascuns totuși un episod când prea multe cuvinte de laudă nu i se puteau aduce Janei.

Fusese una din fetele cele mai certărețe. Nimic n-o îndupleca, nici rugămintele, nici vorbele aspre.

— Știi ce-a mișcat-o cel mai mult? Ce-a ajutat-o să devină omul minunat care e azi? O întrebare pe care i-am pus-o odată: „Așa-ți faci tu datoria — i-am zis —, așa crezi tu că vei intra în partid?“

Îmi închipui scena: Raveca cu fața ei bună, pe care nu mai flutura surisul de totdeauna, Jana cu capul ei frumos, plecat. I-amintise atunci Raveca de faptul că ea, Jana, nu trebuie să uite niciodată că, dacă a putut să învețe ușor o meserie, dacă a putut să se înscrie la liceu, dacă poate să năzuiască să învețe mai departe într-un institut, toate acestea n-au venit de la sine, că au trebuit ani de luptă a poporului întreg.

— Va trebui, își încheiase ea cuvântul, să răsplătești strădanile poporului care te ține în școli. Să trăiești în așa

fel încât la rindu-ți să îmbogățești viața celor care vor veni după tine...

Așa le-o fi vorbit și Otiliei Nicola, și Gicăi Boacă, și Georgetei Ciolan, dar fiecareia cu alte cuvinte, apropiindu-și-le, îndrumându-le zi de zi spre o viață demnă și modelându-le treptat, strecurându-le în inimi dorința arzătoare de a se număra printre comuniști.

Așa le-a vorbit tuturor fetelor ei, nu la ocazii speciale, ci în fiecare clipă, acolo, în sala în care-și petrec aproape jumătate din viața lor. Față de multe dintre ele e o adevărată mamă. Maria Zăvoianu, de pildă, e „copilul ei preferat“. Poate unde o cunoaște de când era de-o șchioapă, poate unde a crescut sub ochii ei de când mama fetei a murit.

— Îmi dă multe griji, mi-a destăinuit Raveca. Nu în muncă — ea a fost mereu un exemplu —, ci... cu măritișul. A avut doi pretendenți, dar nici unul nu mi s-a părut destul de bun pentru ea. A împlinit 23 de ani, e timpul să se mărite, dar, dragă doamne, unde să cunoască ea un om când nici la cinema nu merge fără mine?

Și acum, despre „mezina“ Ravecăi. Mezină — socotind după timpul pe care-l are de când a venit în fabrică.

Maria Calomfirescu a fost 7 ani „nevasta lui Mitică“. Iar după atîta amar de vreme, el se îndrăgostise de o altă femeie, și Maria se trezise cumplit de singură și de nefericită. Nu cunoștea nici o meserie, nu înțelegea nimic din viață. Prea puține ecouri ale lumii din afară străbătuseră pînă la „nevasta lui Mitică“.

Eu am cunoscut-o pe Maria puțin timp după ce primise confirmarea candidaturii ei în partid.

— Iată, toată lumea mă iubește, mă prețuiește, îi spusese ea Ravecăi. Oare de ce Mitică s-a putut lipsi de mine? Cu ce-am greșit față de el?

— Nu-ți mai face griji, o liniștise Raveca. Dar puțină vină ai și tu. Cum ai putut rămîne oarbă și surdă la tot ce se petrecea în jurul tău. Asta s-a întors împotriva ta. Cel mai dragăstos bărbat se satură de femeia cu care nu poate vorbi decît despre cum se face tocănița de pui! Lasă, o să-ți găsești un tovarăș de viață demn de cea care ești tu azi...

Greșind și învățînd, suferind și bucurîndu-se, fetele au crescut ca oameni, trăind intens bucuriile, limpezindu-și pe rînd întrebările mari ale vieții, fiindcă Raveca a fost mereu lingă ele, ajutîndu-le să treacă ușor peste ceea ce ea trecuse greu, luminîndu-le bucuriile și înțelesurile vieții cu dărnicia, înțelepciunea și dragostea celui crescut la rîndu-i de partid!

Olimpia CHIRIȚĂ

TOAMNA

Cerul mohorît și pal
N-a păstrat nici o lumină
Vezi, de asta în grădini
Se-aștern frunze de opal.

Ploaia rece și subțire
Bate ușor în geamul meu
Vezi, de asta stau mereu
Și torc înima în fire.

Boabe dulci de chihlimbar
Se rostogolesc pe masă.
Uite, stau cu toamna-n casă
Și sorb soare din pahar.

La fereastra dinspre stradă
Tot aștept, să te zăresc
„Asta-nseamnă că iubesc?“
O!, de ai veni odată!!!

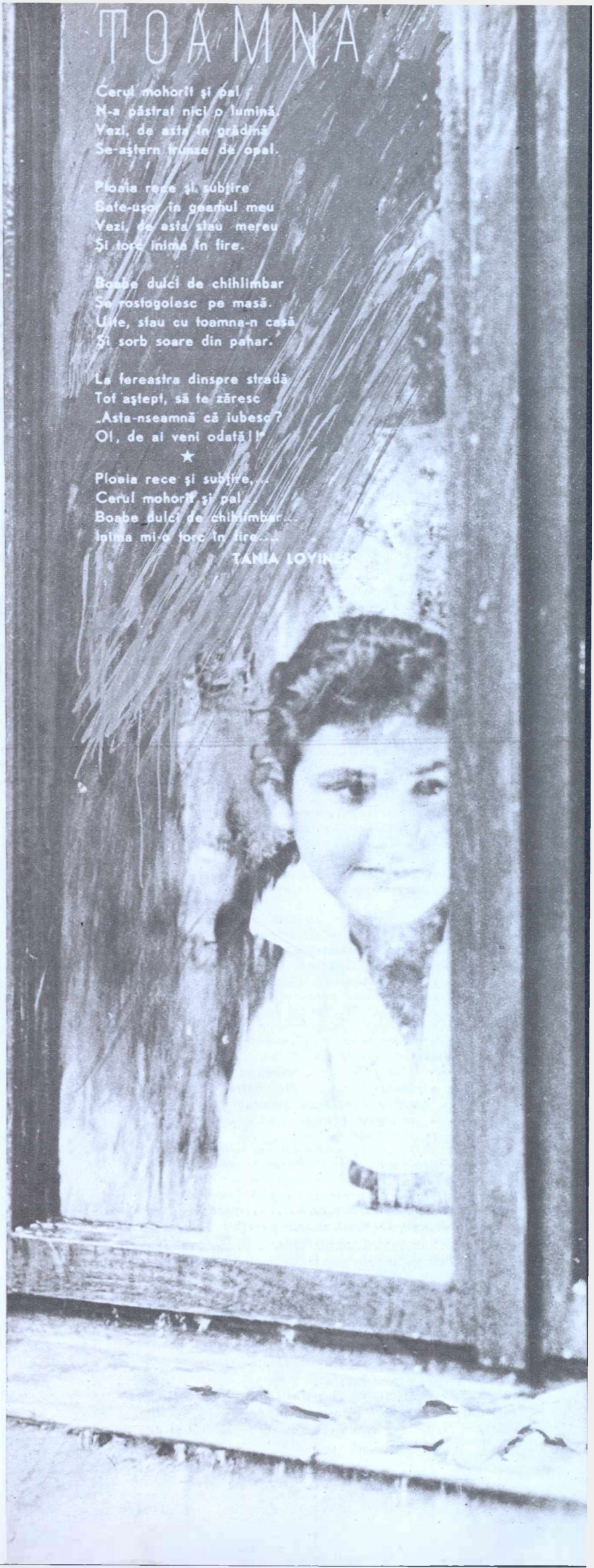

Ploaia rece și subțire...
Cerul mohorît și pal...
Boabe dulci de chihlimbar...
Înima mi-e torc în fire...

TANIA LOVINĂ

Atentă, concentrată asupra lucrului. Dumitra se preocupă de calitatea produselor

DESCIFRIND DIMENSIUNILE MARELUI ORAȘ

Nu sînt un Columb. Am pornit pe drumuri bătătorite și am văzut lucruri despre care s-a mai scris. Dar oricît s-ar scrie despre Moscova este insuficient. Obișnuitul peisaj moscovit este de o frumusețe inegalabilă. De aceea m-am hotărît să scriu despre lucruri obișnuite din Moscova.

★

Am ajuns în Moscova la ora înserării. De sub pinza întinericului, sfișiată de mii de lumini, am încercat să descifrez dimensiunile marelui oraș, să fac prima cură de acclimatizare cu atmosfera moscovită. Uriașele artere, cu pulsația trepidantă, neîntreruptă, au impresionat pe bucureșteanul obișnuit cu un tempo al străzii mai domol. Ghirlandele de lumini ce împodobeau casele și traversau de pe o parte a străzii pe cealaltă, creau un cadru de basm ce smulgea proaspătului meu prieten parizian, invariabil, un cuvînt: „Magnific”.

Dimineața am pornit pe străzile Moscovei. Fără ghid și fără interpret. Unii ar putea spune că într-un mare oraș un asemenea act este echivalent cu o aventură. Aparent, au dreptate. Dar numai aparent. Am studiat harta orașului, am memorat cîteva scheme desenate pe hîrtie și m-am suit în autobusul 81. Așa am făcut cunoștință cu primii mei ghizi moscoviți: tazatoarea, bătrînul de pe prima bancă — gîndeam, probabil, un pensionar — și o femeie cu un copil în brațe. Fiecare în parte și toți împreună m-au îndrumat cu o grijă neașteptată. Ba, bătrînelul a coborît din autobus o dată cu mine și m-a condus plin de precauție prin șuvoiul de automobile pînă la stația de metro.

Să vorbești despre metro este o treabă dificilă. S-au scris multe despre încăpătoarele artere ale castelului subpămîntean. L-au descris reporterii și l-au cîntat poeții. Pe mine m-a copleșit suflul profund omenesc al acestei lucrări. Nu te apasă senzația că te afli în măruntaiele pămîntului, că pe deasupra ta goneșc lumizinele și trec tramvaiele. Omenescul metroului din Moscova impresionează în mod deosebit locuitorii metropolelor occidentale. Parizianca Renée Aulnette, secretară la un birou comercial, îmi vorbea, cu entuziasmul atît de propriu francezilor, despre frumusețea inegalabilă a metroului din Moscova. „Este o părticică a sufletului rusesc — afirma ea. Iar sufletul rusesc este plin de bunătate”. Definiția parizianei despre sufletul rusesc este spontană. Îi lipsește preciziunile științifice și, fără îndoială, este incompletă. Sufletul rusesc înseamnă nu numai bunătate, ci și căldură, prietenie sinceră și devotată, ospitalitate în sensul cel mai larg al acestui cuvînt. Dar nici cu aceasta

n-am epuizat componentele sufletului rusesc. Mi se pare mult prea greu a reuși să cuprinzi în așchia cuvîntelor șuvoiul de simțăminte pe care-l ai atunci cînd îți cunoști pe locuitorul Moscovei, pe omul sovietic.

Ziarul american „New York World Telegram and the Sun” scria în urmă cu cîteva săptămîni: „Moscoviiți i-au invitat pe americani la ei acasă și s-au oferit bucușorii să gătească pentru ei bucate rusești. Adeseori s-au conformat literalmente vechiului obicei potrivit căruia oaspetelui trebuie să-i dăruiești orice-i place, chiar și cămașa de pe tine. Unii americani au profitat de această atmosferă prietenească pentru a vizita oameni cu totul necunoscuți, la care au găsit o primire călduroasă”.

Cît am stat la Moscova n-am întîlnit-o nicio dată pe ziarista americană Colette Blackmore, semnatară rîndurilor de mai sus. În schimb, am cunoscut o mulțime de oameni sovietici. Totul se petrecea simplu, firesc, fără exigențe protocolare, fără rețineri, ca între prieteni care se cunosc de mult și care se reîntîlnesc.

Într-o seară, pe șoseaua Iaroslavski am cunoscut un om trecut de vîrsta tinereții. Mi-a strîns mîna cu putere și și-a spus numele. Am remarcat că la mîna dreaptă îi lipseau două degete. M-a întrebat despre Iași. Cunoștea străzile orașului, monumentele lui, și întrebările purtau ceva din dragostea pentru locurile natale. O clipă am crezut că este originar din Iași. L-am întrebat. Greșeam. Vasil Vasilevici Semionov era moscovit. Iașul îl cunoscuse însă în zilele crîncene ale războiului. Pe atunci era căpitan în armata sovietică și comanda o baterie de artilerie. A luptat pentru eliberarea Iașului și nu a uitat orașul. Proaspătul nostru prieten moscovit nu epuizase însă gama întrebărilor. Voia în mod deosebit să știe cum trăiesc țărani romîni. Trecură prin multe sate romînești în anul acela de grele încercări — 1944. Am citit pe fața lui o sinceră mulțumire cînd i-am vorbit despre transformările prin care a trecut România. O seară mai tîrziu mă aflam într-o locuință modestă dintr-un îndepărtat cartier moscovit. Eram oaspetele lui Vasil Vasilevici Semionov și vă asigur că masa pe care el mi-a oferit-o putea concura cu succes orice banchet.

Vasil Vasilevici este un simplu om sovietic. Un zidar care-și petrece orele de muncă pe schelele înaltelor construcții și care timpul liber și-l petrece învățînd. Cînd mă aflam în drum spre Moscova, parcurgînd nemărginita stepă ucraineană, mi-am propus să studiez omul sovietic. Inutil. Am cunoscut omul sovietic — în toată bogăția caracterului său — fără nici un studiu.

Pur și simplu l-am cunoscut în contactul direct, atunci cînd mă așteptam mai puțin. Este exact același lucru care s-a întîmplat cu dăneza Jeane Thomassen. Ne aflam în parcul Sokolniki, în mijlocul unui grup numeros de moscoviiți. Studenta daneză îmi mărturisise uimirea față de ospitalitatea rusească, față de prietenia cu care locuitorii îi înconjoară pe oaspeți, prietenie ce nu are nimic artificial. De altfel, un amănunt este semnificativ. Deschiderea festivalului fusese programată pe stadionul Lujniki la orele 14,00. Și totuși Festivalul a fost deschis cu un ceas mai tîrziu. Din ce cauză s-a produs întîrzierea? Numai și numai din pricină că milioane de moscoviiți au inundat străzile, au înconjurat automobilele cu oaspeți într-o revărsare de prietenie pe care un tovarăș iugoslav, Milos Nikolic, membru în Comitetul Central al Tineretului

Popular Iugoslav, mi-a calificat-o ca fiind de neuitat. Un fost partizan italian, Aldo Glatz, îmi spunea că oamenii sovietici depășesc prederile sale cele mai optimiste. Ne aflam la balul de la Kremlin, și italianul îmi repeta mereu: „I-aș îmbrățișa pe toți oamenii de aci. Sînt minunați...”.

Am stat de vorbă cu un om de afaceri englez, John Fighter. Londonez, cu calmul și reținerea în expresii, atît de caracteristice britanicilor, interlocutorul meu mi-a destăinuit admirația pentru locuitorii Moscovei. Și, treptat, calmul și reținerea se topeau. În fața mea se petrecea o transformare: aveam impresia că discutam cu un meridional înflăcărat.

Nu poți să vizitezi Moscova în anul celei de-a 40-a aniversări a marelui Octombrie fără să pășești prin locurile care vorbesc despre istoria Țării sovietice. Unul din primele mele drumuri a fost cel către Piața Roșie. Am văcut-o de sute de ori în fotografii, am citit despre ea tomuri întregi, am ascultat povestiri ale celor ce au avut fericirea să vadă Moscova. Și iată că propriii mei ochi privesc Kremlinul, turnul Spaski, mausoleul Lenin-Stalin. Este o revărsare de culori, de fantezie arhitectonică, de sobrietate și grandoare, care te depășesc, care te transformă în modest călător pe drumurile unei istorii zburzuite, mărețe.

Veseli berlinezi, fete cu pielea de culoarea

ciocolatei, venite din Guiana Franceză, tineri tăcuși sosiți de pe malurile lanziului — toți, dar absolut toți, păseau pe caldarâmul pieței cu același nemărginit respect sau înclinare în fața unei istorii glorioase.

Ești tentat să faci comparații. În galeriile Treiakov am văzut pânze ale celor mai iluștri pictori care înfățișau Moscova de odinioară. În muzee am văzut fotografiile și mi s-au citit pagini din cărți. În stradă am văzut Moscova după 40 de ani de la revoluție. Impresionantă privești Superlativul mi se par insuficiente. De pe colinele Lenin, acolo unde se înalță Universitatea „Lomonosov”, cu silueta ei gigantică, am privit Moscova. Într-un fel aveam senzația celui ce privește din avion. De multe ori din avion vezi păduri nesfârșite. Sute și mii de copaci — la nesfârșit copaci. De pe colinele Lenin vedeam de asemenea păduri nesfârșite. Dar nu păduri ca acelea pe care le-am privit de atâtea ori din avion. Erau păduri de macarale. Dacă cineva mă va întreba care este imaginea dominantă în Moscova, voi răspunde fără ezitare: „Macaralele!”. Oriunde mergi întâlnești construcții. Nu una, două, zece, o sută. Întâlnești o mulțime nesfârșită de ziduri care se înalță și peste care se profilează silueta macaralelor. Astăzi acest ar putea fi simbolul Moscovei. În aceste condiții, nici nu-ți de mirare că orașul se întinde mereu peste locuri unde cu pușini ani în urmă era doar câmpul pustiu. Am locuit într-un hotel de pe șoseaua Iaroslavski. Mi s-a povestit că în urmă cu câțiva ani în locul acela se găsea un sat aflat în afara Moscovei. Acum, marele oraș cu clădirile sale cu multe etaje, ce-ți inspiră simțământul trăinicieii, își trăiește și aci viața din plin.

După prima zi de ședere la Moscova mă familiarizaseam cu Moscova. Este un miracol pe care numai un popor ospitalier ca cel sovietic este capabil să-l săvârșească. În ziua când plecam din gara Kursk, părăsind ospitaliera Moscova, privirea mi-a căzut pe un ziar. Era un articol al parlamentarului brazilian Roger Ferreira. Parlamentarul brazilian declara că speranțele sale cele mai optimiste au fost depășite și că este fericit că a cunoscut poporul sovietic. „Eu am văzut un mare popor — spunea el —, un popor care a primit cu brațele deschise pe trimișii tinereții, făcând mărturia autenticeii sale dorințe de pace și prietenie”. Iar pe pagina alăturată americanul Dan O'Connel semna câteva rânduri. Citez: „Am impresia că sovieticii sînt fericiți și că ei doresc pacea”.

Nu l-am întâlnit niciodată pe Dan O'Connel și nu știu care-i sînt opiniile sale politice. S-ar putea să fie un admirator al lui Eisenhower. Dar el n-a greșit nici o clipă atunci când a afirmat că oamenii sovietici sînt fericiți și că ei doresc pacea. Este o realitate pe care nimeni nu o poate ocoli. Și din pricina aceasta sînt convins că la încercarea de definiție a sufletului rusesc, a omului sovietic trebuie neapărat adăugate și noțiunile de fericiți și pace. Ele sînt inseparabile de omul sovietic.

EDGARD OBERST

PAROLA:

SIMOCICA

S tăm de vorbă în camera inundată de soare. Serafima Venediktovna Melentieva, o femeie cu părul nins de ani, cu trăsăturile feței moi și plăcute, își amintește de întâmplări petrecute acum peste o jumătate de veac. Își intrerupe des firul povestirii, pentru ca să scoată din sertarele măsuței de lucru scrisori, cărți, fotografii. Îmi atrage atenția indeosebi un document eliberat de comandamentul jandarmeriei din gubernia Nijegorodsk. Pe fotografie este o fată frumoasă, în care nu e greu să o recunoști pe Serafima Venediktovna.

— Această fotografie este legată de evenimentele anului 1905, îmi spune ea.

... Sub pretextul unei excursii se hotărîse organizarea în pădurea Burnakov a unei întâlniri a muncitorilor. Sima era de pază. Drept parolă — numele ei: „Simocica”. Parola era întărită printr-un „da” scurt al Simei și numai după aceea muncitorii se puteau îndrepta spre locul întâlnirii. În acea perioadă a apărut și documentul fotografic de care pomeneam mai sus.

Trebuie spus că poliția din Sormovo nu a dat decît tîrziu de urma Simei, atît de abil știuse ea să se strecoare prin gharele lor. Sima era o revoluționară cu experiență.

Copil fiind încă, mama sa a dat-o la lucru într-un atelier de croitorie, unde-și coseau toaletele doamnelor din nobilimea și negustorimea Nijni-Novgorodului. Aci a învățat Sima „tainele” muncii conspirative, pentru că atelierul unde lucra se găsea în curtea unde locuia familia Sverdlov. Acolo, în camera social-democratului Iakov Sverdlov, în vîrstă de 16 ani, se strîngeau mulți liceeni cu care Sima se împrieteniuse. Pe atunci ea nu știa că în subsolul casei funcționa o tipografie clandestină, deși se ocupa cu difuzarea manifestelor pe care le primea de la un tovarăș, al cărui nume conspirativ era „unchiul Vasea”. Mîinile mici și iuți ale fetiței strecurau cu îndemănare manifestele în buzunarele servitorilor care veneau în atelier după rochii și pălării, în cutiile poștale, le împrăștia prin magazine. În acești ani, pentru prima dată, Simocica citește „Iskra” bolșevică...

Serafima Venediktovna deschise un alt sertar și scoase de acolo o scrisoare pe care mi-o întinse.

— Este de la o tovarășă din acele zile... de la Varvara Andreevna Baranova-Zalomova...

Oare? Oare era într-adevăr de la sora lui Piotr Zalomov, acel Zalomov de la care s-a inspirat Maxim Gorki pentru personajul Pavel Vlasov din romanul său „Mama”?

Da... Ea era. Amintindu-și de trecutul îndepărtat, Varvara Andreevna scria:

„Sora mea Alexandra Andreevna avea un întreg «depozit» de literatură ilegală. Ea primea din străinătate pînă și «Iskra», pe care, mai apoi, tovarășii o transportau la locuri de nădejde din Sormovo. Cînd te gîndești ce mesetari eram în treaba asta... Sacii prinși în curele, ca un fel de rucsacuri, erau îmbrăcați pe spate, după ce, înNealabil, îi umplusem cu «Iskra». Eu ascundeam pachetele cu ziare și-n ghiozdanul de școală. Îmbrăcată în uniformă de elevă, cu codițe pe cap, treceam literatura ilegală chiar pe sub nasul copoilor, fără ca cineva să bage de seamă”.

Pe atunci și Sima era o fetiță cu cozi. 1903 a găsit-o într-un nou serviciu. Lucra la atelierul de croitorie ale operatorilor din Sormovo. Fiind mereu în mijlocul muncitorilor, ea a înțeles pentru totdeauna de partea cui este adevărul. Sima s-a înscris în partidul social-democrat, a devenit o revoluționară de profesie. În pădure, într-o colibă pe jumătate dărîmată, ea, împreună cu alți tovarășii, tipărea proclamații și manifeste, iar mai apoi fabrica și obuze. Spionii țariști scoteau fiecare tufiș, suspectau pe orice muncitor.

Întîlnirea muncitorilor din pădurea Burnakov a fost zădărnicită de copiii poliției. Dar acest fapt n-a împiedicat cu nimic mersul evenimentelor din ajunul insurecției armate din decembrie 1905. Cînd valul revoluției a cuprins întreaga Rusie, iar la Moscova străzile au fost blocate cu baricade, comitetul de grevă din Sormovo a îndemnat pe toți muncitorii să se alătore mișcării greviste. De la 9 decembrie uzina se afla în mîinile greviștilor, iar în halele ei se fabricau obuze, explozibile, baionete, puști.

La 12 decembrie sirena a sunat prelung. ALARMĂ! Uzina electrică și-a oprit motoarele. Zgomotul strungurilor s-a stins... Mulțimea de muncitori a umplut curtea. Pe fețele încruntate ale muncitorilor se citea dirzenia de a nu da înapoi... Mulțimea se revărsa pe străzi... În frunte mergea detașamentul de luptă format din citeva sute de oameni înarmați. Comandantul unității de poliție călare a dat ordinul ca manifestații să se împrăștie imediat. Dar muncitorii își continuau marșul în sunetele cîntecelor revoluționare. În noaptea de 12 spre 13 decembrie, comitetul de grevă a ocupat și clădirea de piatră în care era școala uzinei.

— În această noapte, își amintește Serafima Venediktovna, în familiile muncitorești nimeni nu a închis ochii. Bătrînii, femeile și copiii scoteau din casă mese și scaune pe care le aruncau de-a valma peste stîlpii telegrafici doborîți. Străzile erau înșesate de baricade, de ochiuri de sîrmă ghimpată. Pe unul din stîlpii ce rămăsese în picioare flutura mîndru steagul roșu.

Autoritățile orașului au chemat în ajutor armata. Treizeci de obuze căzură în mijlocul greviștilor. Baricadele se însuflețeau. Cu chipurile luminate de flăcări, Sima și prietena ei Katia Postnikova ridicau rîniții și-i transportau la spital. Un urîdnik trecu ca o vijelie și o lovi pe Sima cu un obiect greu în cap. Fata căzu în nesimțire...

... Insurecția armată a muncitorilor fu înfrîntă...

Sima scăpă de închisoare numai pentru că fusese rănită, iar doctorul Nikolai Semașko, care o îngrijea, — bolșevic și el — îi ajută să plece la Petersburg (azi Leningrad).

În locuința conspirativă unde fusese îndrumată, Sima găsi mult popor. Se discuta foarte aprins. Mensevicii — nu se știe pentru ce învinuiau pe Lenin și pe bolșevici. Atacurile lor le para un om de statură potrivită.

Emoția o cuprinsese pe Sima. Oare e Lenin? Ar fi vrut să strige cît o ținea gura, ca să audă că toți muncitorii sînt cu trup și suflet alături de Lenin, că au încredere în partidul bolșevicilor și vor continua cu orice preț lupta. Cînd Lenin își sfîrși vorba, Sima, stăpînindu-și bătăile furtunoase ale inimii, spuse:

— Am venit de pe baricade... Tăcerea se așternu în cameră... Ne-am retras, dar nu ne-am dat bătăuți. Vom lupta pînă la izbînda finală.

Lenin se apropie de ea, îi cuprinsese umerii și spuse:

— Ați auzit?

Strînse apoi mîna Simei și adăugă: „Bine, foarte bine, fată vitează!”...

Terminîndu-și povestirea, Serafima Venediktovna scoase din sertarul măsuței o cutiușă. O deschise. Înăuntru era Ordinul Lenin, pe care l-a primit acum doi ani la aniversarea a 50 de ani de la revoluția din 1905.

Anastasia VAKUROVA

În romînește de Nana CHELES
(traducere din revista „Sovietskaia jenscina”)

Mai spune-mi despre fata de la Jii

De-mbătrinesc vreodată apele,
Tu, Jiule, mereu întineresti,
La fel te străjuiesc Prisloapele,
Pădurile din Rugi și Turcinești...

Atâtea ai văzut și-atâtea știi,
Că șoapta la drumetșul, mult, l-așine,
Hai, spune-mi despre fata de la Jii,
Cu suflet dirz și primăveri puține.

De fata cu braș plin de sinziene,
Copil hoinar, pe malu-și înșorit,
De fata care-avea povești pe gene...
De fata care-atita te-a iubit...

Întiul basm tu i l-ai spus... mai știi?
Întiul cîntec și întiul sfat...
Și ca să-și vadă ochii ei căprii,
Tot apa ta oglindă-ntii i-a stat.

Mai știi cum se nita întrebătoare
La tine și la muntele Parîng
Și cum voia cu ochii să măsoare
Înaltul lui și-albastrul tău adînc?

Hai, spune-mi despre fata de la Jii,
De fata de pe malul tău cu soare,
Atîtea ai văzut și-atîtea știi,
Și-oricît îmi spui, tot prea puțin îmi pare...

Era cîndva o fată pe-acest plai

Te caut, Cătălina, unde-ai stat,
pe ulița bătrînă din Vădeni,
aceiași duzi pe care i-ai lăsat
se-mbrățișează molcom prin poieni...

Mergînd așa cu gîndurile mele
simt că pe-aproape tu mi te resfiri.
În curtea ta, aceleași tujănele,
aceiași tutunași și trandafiri...

Parcă te-aștept... tresar... apoi ulucă
te-aștept din nou să vii să ne-ntîlnim...
Să fie basm? Răsare la ulucă
cel ce-ți spunea povești: Ion Nicodim.

A-mbătrînit... acum e un moșneag,
e îmbrăcat în portul oltenesc...
Atîtea a văzut pe-acest meleag
că-ntreb, întreb și nu mai conțenesc.

„Cu fașa murgă... parc-o văd și-acum...
copil trudit, cu joaca pe furîș...
Și maică-sa era mereu pe drum,
Ca să culegă ierburi și măcriș...”

Tăcu-ndelung... pesemne întîlnise
în drumu-acesta tinerețea lui...
Cu ea, desigur, moșul poposise
la vreo porțișă veche-a timpului.

„Știi ce mi-a spus odată pe-nsurat?
Stătea colea pe lavișă de lemn...
«Ce mult mi-ar place, dac-aș fi băiat,
să am o oaste mare și s-o-ndemn...”

La ce s-o-ndemni, voinica neichii?
— din două vișini și-a făcut cercei...
Nu mi-a răspuns... «Mîine mă duc la Gru
cu mama la cules de dragovei...»

Copiii sar, cu gîndurile lor,
din ram în ram, ca niște rîndunici.
Dar ce măreț s-au împlinit în viitor
curintele fetiței celei mici...

Jurământul

Cutremuratu-i suflet, căuta,
inima lui sub oricare manta,
și-l căuta pe cîmpu-orfan de floare,
și tot striga într-una: frățioare...
Și l-a strigat pe Valea Șarpelui,
și-ecoul li spunea că nu-i, că nu-i,
și-a mers, și-a mers sub ucigaș tunel.
Și riul Sadu i-a răspuns la fel,
și-a întrebat și apele subțiri
ce cresc între-ale munților priviri,
și-a întrebat neliniștea din plopi
și bezna prăvălită peste gropi,
și-a întrebat și bulgărul de lut,
dar nu știa nici el de cel căzut,
nici dealul Pleșa n-a știut să-i spuie
pe unde e, pe care cărăruie...
Strigă spre munți și glasul ei se-ntoarse,
zburind pustiu peste pămînturi arse,
mergea, mergea, prin vuiet de război.
Și vîntul parcă o trăgea-napoi,
și inima i-o apăsa o salbă
de lacrimă, nedeșirată, albă,
și-a mai trecut o zi și s-a-nsurat
și pasul ei tot nu s-a alinat,
și-ntr-un tîrziu sub norii alburii
a Ingenuncheat fetița de la Jii
lingă un alt ostaș căzut și-a murmurat:
cu Niculaie ești același leat?
Voinicul meu! Ți-e pernă piatra rece...
Și valul de pămînt o să te-nece...
Să cred că pasul tău n-o să mai sune
pe prispa de acasă, prin pășune,
că mama n-o mai spune codrului
că brad ca tine-n toată lumea nu-i?

... Și cite-n minte-atunci nu-i răsunară,
de la Vădeni... din Tîrgul de Afară...
Simți năvalnic cum durerea ei
ți cere răzbunarea lacrimii,
simți cum lutu-acela scormonit
și plin de sînge cald, nebiruit,
i se așează haină de oțel
— tunică peste pieptul tinerel.
Și-atunci-n aŭla nopții-nsingerată.
puternic răsună un glas de fată:

„Jur să nu cruț dușmanului suflarea,
jur să-l gonească și să-l gonească zarea!”

Pentru vitejii aceia din tranșee

Oceanele și mările au diguri
de piatră dură să le-oprească valul...
Dar în războaie, singele e singur,
nestăvilit, crescîndu-i morții malul.

Străpuns, zvicnește-adînc din rana vie
și curge în șuvoi îndurerat...
Și-a rupt fetița singura ei iie
și-a pus-o pe o rană de soldat.

S-a-ntors în sat, vorbind cu fiecare,
din gard, în gard, femeie cu femeie,
să-i dea fișii, fișii alinătoare
pentru vitejii-aceia din tranșee.

Și s-a întors pe cîmpul de bătaie
cu-n munte alb de pînză-n mîna ei,
și cum venea... părea ca o vâpaie
prin bezna de pe fruntea patriei.

Noapte de front

Nu-i o grădină frontul... e-un pămînt
atît de zbuciumat, atît de frînt,
un cimitir, dar fără de tăcere,
cu vuiet lung de puști și mitraliere...
Fără de ornic, fără calendar,
în care, cînd tăcerile tresar,
îți pare timpul stîns într-o genune,
un munte clătînat ce se supune,
un fulger mort, un fulg, cite nu-ți par
pe front tăcerile-n noptaticul chenar.
Un loc al morții, leagăn al furtunii,
fără de soare, fără raza lunii...
Eroic front... eroic Mărășești,
ce-adînc răsuni de fapte vitejești
din Capra Podului, prin vii, pîn'la Răzoare
și din Muncel, în larga depărtare...
O fată tinără... ar spune anii...

Dar iat-o dirză-n frunte de companii...
Încercuind dușmanul pe Siret,
acolo unde malul suie-ncet;
i-a așteptat la gură de izvor
și-atacu-a fost uriaș, nimicitor...
Începe goana, bubuie pămîntul,
viteaza fată-și ține jurământul...
Și munte sur și apa cea plîpîndă
cereau, cereau dușmanilor osîndă...
Mișeii fug speriați, alții-nțîrzie,
cu pașii morții, acolo pe cîmpie...
Trecută-i noaptea, oastea ei cea mică
înc-o columnă gloriei ridică...
Un glonte zburător se uită țintă
la fata care zorii îi alintă.
Puțini, tot mai puțini rămîn dușmanii,
ea-și scrie-n nemurire viața, anii...

Chipul luminos al sublocotenentei Ecaterina Teodoroiu — eroina care a luptat și a căzut vitejește în timpul primului război mondial în luptele de la Mărășești duse împotriva cîmpitorilor germani — mi-a însoțit întreaga copilărie și tinerețe.

Încă de pe atunci încercam să-i cunosc chipul de pe puținele fotografii rămase și să-i ghicesc bătaia inimii, după marile și eroicele ei fapte.

După ani și ani, aflîndu-mă la Tg. Jiu, am pornit să caut amintirea ei, s-o caut pe ea, rămasă vie în inima mea.

În centrul orașului, pe lespezile albe ale monumentului de piatră ridicat în memoria ei, sînt așezate flori proaspete — mărturie că poporul nu dă uitării pe adevărații ei fii.

Am plecat spre Vădeni — satul natal al Ecaterinei. Casa în care s-a născut, a copilărit și a trăit puținii ei ani are prispa roasă și ferestrele cît să încapă privirea ochilor. În curte, duzi, tutunași și trandafiri și o placă de bronz pe care scrie numele ei, care vorbește despre faptele ei...

Din curțile vecine au venit să stea de vorbă cu mine Floarea Codîță, matusa eroinei, o femeie de 82 de ani, Elisabeta Vintilă, o altă matusă, și Moș Nicodim, cel care li spunea povești și snoave.

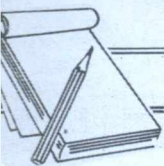
Mai la deal, am găsit-o pe Sabina, sora Ecaterinei.

Am vorbit îndelung despre tinăra vitează, și prin ochii fiecăruia dintre noi trecea limpede și îngîndurată lumina amintirii.

La Tg. Jiu am stat de vorbă cu profesoara ei, tov. Maria Bumbăști (pensionară) și cu căpitanul Gheorghitoiu Ioan, care a comandat compania Ecaterinei Teodoroiu.

Soarele dimineții ridică coloanele lui de aur peste aceste locuri scumpe și cîntecul de slavă pe care inima mea l-a cîntat încă din copilărie. S-a făcut vers, în care astăzi, cititorul poate va găsi un cîmpel din clocoțitoarea viață a Ecaterinei Teodoroiu, această vitează fiică a patriei noastre.

C. V.

TRĂIM ÎN CHINA

LIN ȘI LIAN NE ÎNSOȚESC PRIN CAPITALA CHINEI

Lin și Lian sînt însoțitoarele noastre. Ele au lăsat pentru cîteva zile activitatea lor la Crucea Roșie pentru a

ne însoți pe străzile Pekinului, prin magazinele, prin vechile palate împărătești unde se desfășau membrii dinastiei Tin și Min și Cin, prin cartiere muncitorești, pe la creșe și cămine și... „dacă dorim” acasă la gospodine. Programul este variat și ne înțește nerăbdarea.

Pe bulevardele largi ale Pekinului pe ale căror laturi se înșiră clădiri noi, moderne, cu multe etaje, destinate instituțiilor sau locuințelor, te izbește circulația intensă de automobile elegante, autobuse, tramvaie, camioane, printre care se strecoară cu înțeleasă suteși sute de biciclete și rișe chinezești.

Străbătem apoi orașul vechi, cu multe ziduri și curți interioare, cu străzi înguste. De o parte și de alta a străzilor sînt magazine și tarabe cu tot felul de mărfuri în culori vii, ca și reclamele de pe ziduri și vitrine.

Și peste tot copii, copii! Nu este pieton care să nu ducă de mîna unul sau mai mulți copii.

...Intrăm într-unul din magazinele universale de pe strada Van-Fu-tzin — cea mai animată stradă a Pekinului.

„Pentru a parcurge întregul magazin (are 6 etaje) trebuie să mergem vreo 3 kilometri” — ne anunță Lin. „Dar nu vă speriați, intervine Lian, căci la fiecare etaj este o cameră pentru odihnă. Și iată-ne urcînd și coborînd scările etajelor, odihnindu-ne apoi în fotolii comode și bînd ceai. Prin raioane circulă un număr mare de cumpărători, magazinul are însă aer condiționat. Peste tot ard lămpi fluorescente, așa că e lumină ca afară.

Dar unde sînt copiii? Ei așteaptă în camera mamei și copilului, ca mamele să-și termine târguiețile. Numai la raionul „Lumea copiilor”, unde se vînd peste 3.000 sortimente de mărfuri, îi vezi înălțîndu-se pe virfuri și așteptînd ca minunile din galantare să devină proprietate... particulară.

Exprimîndu-ne admirația față de mătăsurile chinezești, de finețea și bunul gust cu care sînt lucrate tricotatele de bumbac, ciorapii și alte articole pentru copii, aflăm că majoritatea

mărfurilor sînt produse în China și că în 7 ani s-au produs țesături de bumbac cît în 70 de ani în trecut.

... Marile transformări socialiste au înlăturat pentru totdeauna legile scrise și nescrise ale

feudalismului și capitalismului, care înrobeau femeia. Nu mă gîndesc numai la egalitatea în activitatea socială, la femeile de știință, la profesoarele, directoarele de întreprinderi sau la femeile miniștri. Privim fețele zvelte, cu părul tăiat scurt, care zboară pe biciclete de-a lungul bulevardelor, primim tineri, soți și soție, care merg la braț după cumpărături și nu ni s-ar părea în aceasta nimic extraordinar dacă n-am zări, cînd și cînd trecutul înfiorător. Ei nise înfățișează sub chipul femeilor bătrîne, cu picioarele mici, chircite ca niște cioturi, în papucii lor cu virful ascuțit. Ele pășesc chinuit, și uneori sînt sprijinite de tineri.

Pe aleile parcului Sun-Iat-sen intrăm în vorbă cu o bătrînică care-și plimbă nepoții. Se numește Cean-Cen și are 60 de ani.

Aproape 15 ani Cean-Cen n-a pășit în afară de curtea casei ei. A crescut 8 copii și acum a apucat vremuri noi. Cele 4 fete ale ei — dintre care două sînt studente — fac sport, merg în excursii, una din ele va pleca într-o expediție științifică în Tibet.

...Azi am făcut o vizită gospodinei Lean Si-o, o femeie vioaie, cu ochi scinteietori și cu un ten măsliniu, imaculat.

Broderii chinezești

La 1 octombrie poporul chinez sărbătorește opt ani de existență a Republicii Populare Chineze, ani în care s-au obținut uriașe victorii în revoluția și construcția socialistă.

În preajma acestei sărbători cinstită cu frățească dragoste de poporul nostru, ne-am adresat tovarăsei Viorica Constantinescu, — redactor — șef al revistei pentru străinătate „Femeia în R. P. R. — care a vizitat cu cîteva luni în urmă China, în cadrul unei delegații de femei a Crucii Roșii și care ne-a dat cîteva din însemnările sale de drum.

ÎN 9 ORE MOSCOVA-PEKIN

La orele 24 avionul părăsește aeroportul Vnu-kovo, iar noi trăim o îndoită emoție: călătorim pentru prima oară în TU-104, și o bună parte din drum o vom face noaptea.

„TU” nu ține însă seamă de bătăile inimilor noastre și înghite cu lacomie spațiu și timp. Sîntem la 6.000, la 8.000, la 10.000 m înălțime. Nici o trepidație. E chiar mai bine ca... pe pămînt. Orașele și satele Uniunii Sovietice par niște ghirlande incandescente în întunericul nopții. (Între ele sînt poate zile întregi de mers cu trenul.)

Unii dintre călători, probabil cunoscuți pasageri ai lui „TU”, au trecut în salonul elegant din față, unde beau ceai și joacă domino.

Am putea dormi dacă vrem să vedem cît de bine se doarme în „TU”, dar... iată răsăritul! Și n-au trecut decît două ore de zbor. Nici n-apucăm să ne comunicăm reciproc mirarea și, din pulberea aceea fină de aur în care plutim (cineva spune că-i pare mai aproape soarele decît pămîntul), ne trezim sub un cer de plumb deasupra orașului Omsk, unde vom face o escală. Viscoul siberian a acoperit străzile cu troiene mari de zăpadă.

Din nou la drum. Privind oglinda lucie a Baikalului înghețat, trecem peste Gobi și iată munții galbeni ai Chinei, care poartă de 2.000 de ani pe spinările lor vestitul zid chinezesc.

Pekinul! După numai 9 ore de zbor!

În curtea casei, înconjurată de ziduri, ne așteptau zeci de femei.

Stăm pe canapele, și la un pahar cu... ceai aflăm mai întâi că Lean are 6 copii, că soțul ei e inginer și că toți o ajută să-și îndeplinească îndatoririle obștești. Este șefa punctului sanitar care se află chiar în casa ei.

Gospodinele ne povestesc cum au luat parte la marea acțiune patriotică pentru înlăturarea „celor 4 nu” și obținerea celor „3 da”, adică pentru stăpînire mustelilor, șoarecilor, păsărilor dăunătoare și țințarilor, pentru curățenie în casă, în curte, pe stradă.

Cu acești „3 da” ne-am întâlnit nu numai la Pekin, ci în toate localitățile vizitate.

Am petrecut 2 ore plăcute la Lean Si-a și la plecare, în fața casei, sub un pom înflorit, am făcut o fotografie care-mi va aminti întotdeauna de inima caldă a gazdelor noastre din cartierul Șin-Si.

POPORUL, CU MÎINILE SALE...

... Ne urmărește încă farmecul legendelor de care se leagă existența fiecărei lespezi, fiecărei

sculpturi sau picturi pe care le-am admirat la Templul Cerului, la Templul Norului Verde, în sălile artei vechi ale Palatului de Iarnă și ne gândim cît timp ne-ar trebui să vedem toate minunile artei chineze pe care cu 1.000, cu 2.000, cu 4.000 de ani în urmă le-a creat poporul cu mîinile sale.

Urcăm spre Palatul de Vară. „Muntele acesta — vorbește Lin — este făcut de oameni, din pămîntul scos de acolo, unde vedeți lacul. Stîncile au fost aduse de la mari depărtări. Zidul care înconjoară ansamblul de clădiri ale palatului are o lungime de 70 km.”

Străbatem clădirile palatului, intrăm în temple, în pavilioanele și chioșcurile pe unde cu sute și mii de ani în urmă se desfășurau împărăteșele cu curtenii lor.

Trecem prin „Parcul liniștei” —, prin Sala ascultării privighetorilor, prin „Parcul bucuriei și al înțelegerii”... Fiecare alee, fiecare potecă ce leagă aceste clădiri în pavilioane este pavată cu pietricele colorate, așezate cu o măiestrie fără seamăn, în diferite motive chinezești. Picturile, sculpturile în lemn, acoperșurile arcuite din olane zmălțuite în culori vii, treptele de piatră cu basoreliefuri, toate vorbesc despre o muncă uriașă, despre jertfe omezești neștiute.

Slăvite mîini care au dăruit veacurilor asemenea frumuseți!

Pe lac observăm un vapor alb de piatră masivă. Aflăm că împărăteasa Ti-Si, la cea de-a 60-a aniversare a sa, vrînd să refacă palatul distrus în cel de-al doilea război al opiumului (1888), a cheltuit fonduri în valoare de cca. 3.000 kg argint cu care trebuia creată flota chineză. La protestul poporului, împărăteasa

a ordonat construirea acestui vapor, simbolizînd sfidător flota. Poporul lipsit de apărare a fost copleșit, iar împărăteasa a primit daruri scumpe de la copleșitori. Ele se păstrează și azi, în Palatul muzeu, ca o mărturie a trădării.

SPRE „RAIUL CHINEI” CU UN SCURT POPAS LA ȘANHAI

Mergem spre sud, spre ținuturi cu o vegetație abundentă, cu culturi vaste de orez. „Pentru a înțelege tot farmecul și frumusețea cu adevărat

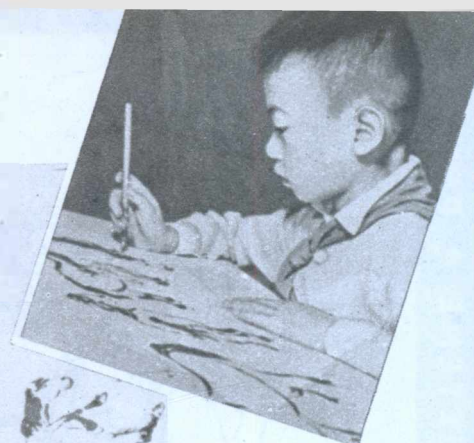
nemaivăzută a ogoarelor de orez — ne spune Lin, trebuie să te deplasezi spre Șanghai.”

Și într-adevăr, înaintea ochilor se așterne o mare de smarald, pe întinderea căreia se ivesc și dispar pâlăriile cu boruri mari ale țărănilor. Neașteptat, zărești apoi pinza bărcii plutind de-a dreptul peste cîmpuri, căci canalurile de irigație servesc aici și ca mijloc comod de transport.

Sosim în Șanghai seara. Circulația uluitoare de pe bulevarde ne amintește că sîntem în orașul cu aproape 7 milioane locuitori.

Locuim la al 17-lea etaj, de unde ni se oferă o priveliște nemaiîntîlnită. În apele lanțzi-Kiang-ului se reflectă luminile zgîrie-norilor, iar pe cer se proiectează siluetele ascuțite ale palatelor, în virful cărora strălucesc stele de rubin.

În Șanghai nu admirăm numai bulevardele vechi în stil european, ci și întinsele cartiere noi, construite în locul cocioabelor „mizere și al maidanelor unde trăia populația muncitoare. Zeci de copii cu priviri curioase ne însoțesc într-unul din aceste cartiere în care nu au fost uitate localurile pentru grădinițele de

Pictorul U CIJUN-ŢIN are numai zece ani, dar talentul lui se manifestă cu vigoare

Una din brigăzile Academiei de științe, culegînd un cîntec popular interpretat de fete din rîndul naționalității Mioo

copii, magazinele speciale, poșta, școlile, spitalele. La fabrica de textile Hoa-Fong ni se face o primire deosebit de entuziastă și caldă. Aici lucrează în majoritate femei și o delegație numai de femei din România le stîrnește un mare interes. Ne impresionează curățenia din halele fabricii. Fabrica are cămine săptămîniale pentru muncitorii care locuiesc departe, creșe, o cameră de odihnă pentru femeile însărcinate, o cameră de igienă pentru femei. Aflăm că 14 muncitoare au absolvit institute superioare.

Astă-seară părăsim Șanghaiul. Ca să vedem și alte locuri din sudul Chinei, trebuie să parcurgem distanțe imense, așa că ne pregătim de plecare spre Hanceu.

După cîte povestesc prietenele noastre. Lin și Lian, vom petrece acolo clipe minunate. Hanceu, denumit „raiul chinezesc”, este un oraș al parcurilor și grădinilor de palmieri, al templelor și pagodelor vestite, al chioșcurilor grațioase și al podețelor arcuite, care leagă orașul de insulele lacului Si Hu.

Vom vizita cea mai vestită fabrică de mătăsuri din China. Frumusețile Hanceului au inspirat de bună-seamă pe creatorii minunatelor imprimeuri de mătase care ne-au încîntat ochii în magazinele din Pekin și Șanghai.

Președintele Mao stînd de vorbă cu tînere de diferite naționalități

Am promis în numărul trecut al revistei să ne ocupăm mai amănunțit de unele dintre întrebările voastre. Prima pe listă dintre aceste întrebări este: Cum poate fi privită o fată care iubește un bărbat căsătorit, știind seamă că și el o iubește? Este oare o greșală?

Am să vă dezvălui un orimpei din viața unei tinere femei care îmi este apropiată.

În urmă cu câțiva ani, la Călimănești, Cristina l-a cunoscut pe Petru. La început, părea că va rămâne o simplă cunoștință, o cunoștință dintre acelea care se fac de obicei în stațiunile de odihnă. Jucău partide de șah, comentau evenimentele internaționale, își împărtășeau impresiile despre echipele de artiști în trecere pe acolo. Curînd, în discuțiile lor, și-au făcut loc preocupările majore ale muncii (s-a întîmplat să descopere reciproc că duc aceeași activitate), și iată-i ajunși să dezbată viu o metodă, să critice o formulă, să stabilească un proiect de viitor...

După un timp, au pornit în lungi plimbări. Dimineața, pe malul Oltului, ca să-i vadă curgerea ca de aramă fluidă; în amurg, pe aproape de Cozia, ca să prindă clipele cînd clopotnițele mînăstirii răsfrîng ultimele sclipiri ale luminii. În miezul zilei ședeau de multe ori cu ochii pierduți la norii de pe cer. Norii, mai ales, fiindcă țeseau în forma lor tot alte închipuiri ciudate și fiindcă le aminteau nelincetate de „Cartea Oltului” a lui Geo Bogza, fuseseră nu o dată punctul de pornire al prîndării imaginilor și gîndurilor rămase în sufletul fiecăruia din cărțile citite... Cînd au dat cireșii sălbatici în floare, s-au urcat pe dealuri ca să întîmpine mireasma pe care o împrăștiu crengile încărcate de gingașa povară albă...

Și așa, în ultimele zile de concediu a bătut un ceas, ceasul care aduce cu sine acel „ceva” ce zguduie toată ființa, o umple și nu mai lasă loc pentru nimic în afară de dorința de a fi mereu cu omul a cărui privire, al cărui glas, ale cărui mișcări au dezlășțuit, printr-o inexplicabile forță, totul.

Petru a descoperit o altfel de femeie decît a cunoscut înainte, o personalitate puternică, în care preocuparea pasionată de tot ce este serios și important în viață se împletește cu cochelăria necăutată; o fire care se manifestă rînd pe rînd în meditație adîncă, în accente de lirism nestăvilit, în zburdălnicii cuceritoare. Și a simțit că din suflet i se cer lăsate în libertate valurile unei iubiri noi (noi, căci așa cum ați dedus el era căsătorit), ale gingășiei, ale admirației pentru ființa

ale cărei trăsături le crezuse posibile numai în fantezia poezilor. Cristina s-a lăsat cuprinsă, răsăfășată de tot ce se revărsa din sufletul lui. La rîndul său, s-a pomenit și ea în fața unei apariții neașteptate. Era altceva decît curtea obișnuită a băieților cu care căutase să se împrietenească înainte sau care încercaseră să o cucerească. În gestul cu care se apropia Petru de ea, pe fața lui, citea gravitate, gravitatea respectului pentru ea ca om, și aceasta îi stîrnea mîndrie. Fierbințeala simțimintelor lui o cufunda într-o bucurie imensă, pe care n-a mai cunoscut-o...

Au devenit amîndoi conștienți că, așa cum s-a exprimat Petru, își sînt necesari unul altuia ca însăși jericirea. Fericirea! Credem și vrem ca fiecare om să aibă dreptul la ea. Prietenilor noștri li s-a părut limpede că și ei au dreptul să deschidă larg drumul fericirii lor. Iată însă că în mintea Cristinei au răsărit gînduri reci, tăioase: „Totuși, nu ne-am găsit unul pe altul prea tîrziu? Ne vor ierta oamenii? Dar eu însămi sînt în stare să-i răpesc unei femei soful — chiar dacă ea nu este pentru el decît o gospodină harnică și o mamă grijulie a copiilor săi? Și apoi, acest bărbat, care după toate semnele mă prețuiește, nu s-ar putea ca într-un ceas de luciditate să mă judece și să fie dezamăgit recunoscînd în mine o simplă femeie egoistă? Într-adevăr, dacă pot să lovesc în soarta alteia, să-i iau soful, să-i las copiii fără tată, ce mai rămîne din toată valoarea mea umană?”

Oricine va spune că aceste gînduri ar fi trebuit să-i vină Cristinei mult mai devreme. Cunoșc însă și alți oameni care cad pradă unor slăbiciuni, zicînd că sînt fîrtești și că nu sînt în stare să le înfrîngă. Dar rațiunea, rațiunea care a stat un timp înăbușită, își face loc cu autoritate, vine și luminează totul, restabilește proporțiile reale ale lucrurilor. Procesul e zguduitor, cere un preț care cîteodată pare că-i peste putința omului. Și totuși, omul oare prețuiește mai presus de orice gîsul rațiunii, își încearcă puterile. Cristina este un astfel de om.

Dar ce împrejurare i-a chemat rațiunea să vină și să-și reia drepturile de judecător obiectiv? Întoarsă la muncă din concediu, tot mai copleșită de visul apropiatei fericiri, a trebuit într-o zi să ia aminte la deznădejdea Vioricîi, tovarășa ei cea mai bună.

...Din omul plin de vitalitate, cum era de obicei Viorica, nu mai rămăsese nici urmă. Pustiită, înșira ca năucă: „Nu mai pot să trăiesc! Am respirat, am simțit, am gîndit numai prin el. De la el am căpătat todeauna capacitatea, pricepera de a năzui către un tel... Abia acum văd că nici copilul meu nu are nevoie de mine, mă întrebă de mii de ori unde-i tata, cînd vine...”

Ați înțeles, soful Vioricîi a plecat la o femeie mai „interesantă”.

Rațiunea Cristinei s-a trezit în nopțile de alarmă cînd alerga acasă la Viorica să se convingă că nu s-a sinucis, în orele de lucru cînd pîndea cu înfrigurare cel mai mic licăr din privirea nenorocitei sale tovarășe, o urmă care ar putea s-o încredinșeze că i-a mai rămas o fărîmă de curaj. Și dacă ați intuit bine caracterul Cristinei, e de prisos să oadaug că chinurile Vioricîi i-au răsunit în conștiință ca o condamnare fără drept de apel a ameșitorului vis de fericire pe care și l-a clădit ou atîta convingere și cu atîta sete. Procesul de limpezire a conștiinței că nu are dreptul la o fericire care să coste soarta unei familii, se irbea, se frîngea de argumentele lui Petru.

T. Vasai

(Continuare în numărul viitor.)

„AȘA INCEPE DRAGOSTEA“

Sanda mică, la telefon!

O fetișcană cu ochi blânzi, de căprioară, cu năsul în vînt și părul scurt, ușor ondulat, lăsa din mîna demarorul, își netezi bluza și alergă spre biroul maistrului. Cînd se reîntoarce în atelier îi rideau ochii:

— A luat bilete la „Camelia“, își vesti prietena care, fiind cu cîteva luni mai în vîrstă, este denumită în secție „Sanda mare“.

În acte, pe Sanda mică o cheamă Florica Vasilescu. Este bobinatoare la uzina „Klement Gottwald“, „fată disciplinată și harnică“, cum o caracterizează maistrul ei.

Cel care i-a telefonat, invitînd-o la cinema, e prietenul ei, lăcătușul Sterian Cristache de la secția frigidero.

S-au cunoscut încă din anii uceniciei. „La început nu știu de ce, nu-l puteam suferi — mărturisește naiv Sanda. M-a servit o dată cu biscuiți și... mi s-a părut că se uită așa, șmechereste. Abia peste un an am început să vorbim“.

Sanda ține minte toate amănuntele: cum a invitat-o la cinema — rula filmul „Cei trei mușchetari“ —, cum a condus-o acasă pe viscol... Apoi s-au înscris amîndoi la cor. Se întâlneau astfel în fiecare zi. Iar în zilele de sărbătoare, duetul Sanda — Sterian strînea aplauzele entuziaste ale muncitorilor din uzină, care-i învăluiau cu privirea lor caldă, părintească. Și dragostea a înmugurit. O dragoste obișnuită, frumoasă ca toate legăturile simple și curate. Cînd ai 19 ani, totul în jur surîde. Și-i atât de plăcut să te plimbi cu Sterian după ce ai ieșit pe poarta uzinei, să te lași purtată de gînduri și vise. S-au împlinit trei ani de cînd sînt prieteni și vor mai trece poate cîteva pînă vor întemeia un cămin. Sterian va pleca în armată. Iar Sanda îl va aștepta. I-a jurat, așa cum jură toți îndrăgostiții de cînd e lumea. Și credem că se va ține de cuvînt.

În uzina unde lucrează Sanda și Sterian

sînt mulți tineri și tinere. Poate îndrăgostiți ca ei, poate simpli tovarăși de muncă. Dacă i-ai vedea în curtea fabricii cum discută, glumesc și rîd împreună, dacă i-ai vedea la cor sau pe stadion, ați spune că sînt cei mai buni prieteni. Dar să-i vedem și la lucru.

O INTIMPLARE RARĂ

Nu era deloc încîntat să aibă ca ajutor o fată. Dar în ziua aceea nu avea de unde alege. Adrian Paluga și-a călcat pe inimă și a început să lucreze cot la cot cu Nina Ciuraru, o blondină subțirică la trup, absolventă numai de un an a școlii profesionale. Adrian lucra repede, cu îndemîinare. Nina se străduia să țină pasul cu el. Era în joc nu numai onoarea ei, ci a tuturor bobinatoarelor din secție. Pînă atunci nici un băiat nu se învrednicise să lucreze cu ele, pe motiv că sînt mai slab calificate. Iar cînd maistrul le-a dat să bobineze motoare de 64 de kilowați, s-au găsit destui care să-l ironizeze:

— Ai pregătît o ladă mare pentru rebuturi?

Fetele au muncit însă cu suflet, au bobinat motoarele cu multă pricepere. Prestigiul lor a crescut, dar băieții, în virtutea inerției, le țineau încă deoparte. Era deci un eveniment faptul că Paluga primise să lucreze cu Nina. Au bobinat un motor, au început și al doilea. Trecînd pe lîngă ei, maistrul Singer l-a întrebât pe Adrian:

— Merge? Cum lucrează Nina?

— Lux! a răspuns Paluga vesel, privind cu coada ochiului spre ajutoarea sa, al cărei chip strălucea de mulțumire.

Și totuși, asta a fost odată... A rămas o intimplare rară, aproape unică în secție, căci de atunci nici Paluga, nici alții n-au mai primit ca ajutor fete.

Mentalitatea înapoiată față de sexul opus a fost criticată. Dar nici după asta nu s-a schimbat nimic.

UNDE E BUCLUCUL?

— Ce să fac? se întreabă maistrul Singer. Le-am repartizat fetelor lucrările mai ușoare, dar mi-am aprins paie în cap cu băieții. „Asta-i egalitate? spun ei. Pe ele le țineți pe palmă“.

I-am rugat atunci să formeze echipe mixte, ca să lucreze la fel. Nici așa nu vor.

— Noi să lucrăm cu fete? Pînă bobinează ele un motor, noi am terminat două.

E drept, fetele lucrează mai încet. Motivul? Majoritatea abia au terminat ucenicia. Iar în școala profesională, după cîte-am aflat de la Nina Ciuraru și Elena Ricu, în loc să fie lăsate să învețe temeinic o meserie, au fost plimbate din atelier în atelier.

Nimerisem în toiul unei discuții aprinse între Nina și băieți.

— Fiare de călcat, asta am lucrat în ultimul an, le spunea ea. De unde vreți atunci să avem îndemîinarea voastră la bobinaj? Voi v-ați născut învățați? Nimeni nu v-a ajutat?

Intervine și Ion Zăbavă, secretarul organizației de bază U.T.M. Părerea lui e că cineva ar trebui să se ocupe de ridicarea calificării fetelor. Bucurosi c-a găsit un adept, maistrul se grăbește să-i propună o ajutoare. Dar Zăbavă o cîrmește brusc:

— Să rîdă toți de mine? Adică ei să ia bani și eu mulțumiri? Și pe urmă, fetele niciodată n-o să bobineze ca noi!

Să fie oare chiar așa? La cîteva pași de hala lor e secția „prototip“. Acolo lucrează două bobinatoare din aceeași promoție cu Nina Ciuraru și Elena Ricu. De ce sînt ele mai calificate?

Fetele de la prototip au lucrat pe lîngă muncitori cu experiență, au căpătat îndemîinarea lor. Acolo n-ai să vezi băieții de o parte, fetele de alta. Nu este operație de bobinaj pe care să n-o știe Elena Zidaru și prietena ei. „Iar în privința disciplinei și conștiinciozității, fetele sînt un model pentru toți“ — spune șeful secției.

Bine, vor zice cei de la bobinaj. La prototip există alte norme, alt ritm de muncă. Și atunci?

Ni se pare că ne învîrtim în jurul unui lu-

BĂIEȚII ȘI FETELE

cru simplu și limpede ca lumina zilei. De multă vreme, la uzina „Klement Gottwald“ munca nu este organizată ritmic. În cursul lunii sînt goluri în producție, pentru ca la sfîrșitul ei să se pornească asaltul pentru îndeplinirea planului. Fiecare caută atunci să muncească cît mai repede și mai mult, pentru a scoate un cîștig bun. Și fiindcă fetele, mai noi în meserie, nu reușesc să țină piept acestui ritm, băieții refuză să lucreze în echipă cu ele. Se înțelege că fetele cîștigă și cel mai puțin. Este clar că aici o mare parte din vină o poartă conducerea întreprinderii.

„SĂ-L BOBINEZE ELE, CĂ TOT O SĂ-L STRICE“

— Uitați-vă, nu vrea să lucreze. Tocmai Elena Enache, fruntașa, îmi spune șeful secției bobinaj, tov. Panaset. Am popularizat-o prea mult și se răsfătă.

Pe masă stă un motor părăsit. Mai încolo, Elena Enache, cu batista la ochi, plînge.

— Vor să mă facă de ris... Să dau rebut. Cum să lucrez un motor care nu-i proiectat ca lumea? Inginerul știe că noi nu avem sîrmă email, ci sîrmă izolată de două ori cu bumbac, iar bobina nu intră în canalul ăsta. Totuși a trimis motorul în producția de serie.

În jurul nostru se string iar bobinatorii. Îmi povestesc că nici cei mai calificați muncitori din secție n-au reușit să bobineze acest tip de motor. Au lucrat unul și cînd a fost gata a făcut scurtcircuit la corp și între faze.

— Noi am refuzat să lucrăm la „40 kilowați 1.000 de ture cu inele“, se laudă bobinatorul Crăciun. Să-l facă fetele, că tot o să-l strice. Pe dînsule o să le creadă conducerea.

Iar tov. Panaset, găsind în Elena Enache un om disciplinat, i l-a dat ei, să se descurce cum o ști, fără să-i pese că în acest fel o va compromite în mod sigur și pe nedrept.

Noi am dori, însă, să-i vedem pe băieții și fetele de la bobinaj ajutîndu-se între ei, să-i vedem prieteni și-n muncă, așa cum sînt în minutele libere. Dar pentru asta au nevoie de ajutorul serios, atent, plin de simț de răspundere, atât al celor vîrstnici, cît și al conducerii întreprinderii.

Elisabeta MORARU

BRAZILIA Don Cristobal are nevoie de muncitori agricoli ieftini pentru „hacienda“ lui. Pe cei din împrejurimi nu-i mai poate înșela. Încearcă deci să o facă cu câteva zeci de muncitori aduși prin înșelăciune aci de un șofer care le promisese că îi duce la Sao Paulo, unde vor să-și încerce norocul. Anna e cea care vorbește în numele tovarășilor ei: „Care va fi plata?“ Don Cristobal se eschivează de la răspuns și atunci Anna vorbește din nou pentru toți: „Aici e o muncă de sclavi, nu primim“. Bărbații, femeile, copiii o vor urma pe Anna, care îl va obliga pe șofer să-i ducă la Sao Paulo. Camionul o pornește din nou la drum, spre orașul în care cele câteva zeci de muncitori agricoli, goști de mizerie, ca atâtea alte mii de pe pământurile lor, își vor încerca norocul.

UNIUNEA SOVIETICĂ Nadia s-a hotărât să plece pe pământurile ce trebuie desțelenite. E logodită însă cu Grișa, care nu vrea s-o urmeze. Ea totuși va pleca. În tren, în momentul despărțirii, Nadia e cea care rostește cuvântul de adio. Vorbește întâi despre zecile de mii de tineri care, ca și ea, pleacă să desțelenească stepa, să contribuie la înflorirea patriei lor. Apoi vorbește despre greutățile pe care le au unii de învins, despre adevărate tragedii de dragoste. De pildă, o tânără fată care vrea să plece, iar logodnicul ei rămâne... Dar e limpede, el n-o iubește cu adevărat, căci altfel ar urma-o pînă la capătul pământului...

Grișa o iubește totuși pe Nadia. El sosește în ultimul moment și izbuteste să mai prindă trenul...

FRANȚA Într-un cartier muncitoresc, o curte, o clădire. Ea adăpostește 58 de persoane, din care 22 de copii. S-a dat însă un ordin de evacuare și toți sînt amenințați să rămînă pe drumuri. Dar cineva le va veni în ajutor: Jeannine Alix, tinăra învățătoare a cartierului. Ea îi învață că, dacă vor fi uniți, nu vor putea fi dați afară din casă. Ea e aceea care adesea le vorbește și despre lupta pentru pace. Va plăti gestul ei prin mutarea în altă localitate. Ordinul de evacuare a fost însă revocat.

„Astăzi nu voi juca pentru voi, ci vă voi întovărăși într-o călătorie prin țări străine — o călătorie, fără bagaje, în care vreau să vă servesc drept călăuză. Vom trăi scene oglinzind realitatea acestor țări, scurte episoade rupte din viața lor de azi.

Cinei femei, deosebite una de alta. Ele trăiesc într-un fel deosebit, se poartă deosebit, urmează fiecare drumuri deosebite, dar toate se îndreaptă spre același țel. Inimile și mâinile lor sînt îndreptate spre viitor: „Femeia Rozal vinturilor care îi călăuzește pe toți marinarii, piloții, exploratorii, pe toți cei ce caută drumul cel bun“.

ITALIA Patronul unei uzine textile vrea să concedieze 20 de muncitoare. Dar care sînt acestea? Unite, muncitoarele nu vor să cunoască lista, ci hotărîsc să lupte împotriva acestor concedieri. Ele vor ocupa uzina. Giovanna e o muncitoare tinăra, pe care soțul ei ar vrea s-o împiedice de a fi solidară cu celelalte, căci ar prefera s-o știe acasă, să aibă grijă numai de el. Ea rămîne însă în uzină. În a 29-a zi de la ocuparea uzinei, patronul rezistă și izbuteste să taie cablurile electrice, Giovanna merge să ceară ajutorul muncitorilor din cartier și obține chiar ajutorul lui Antonio, soțul ei. El este acela care repară instalația electrică. În a 36-a zi patronul a cedat. Muncitoarele unite au învins și cîntecul vesel al muncii răsună din nou

Acestea sînt cuvintele cu care începe filmul sau, mai bine zis, suita de filme, cuvinte rostite de marea actriță germană Helene Weigel.

Inițiativa de a face un film internațional, care să oglindească viața femeii de azi, a fost — cum era și firesc — a Federației Democratice Internaționale a Femeilor. În aprilie 1954, artiști de frunte din diferite țări s-au întrunit — sub patronajul Studioului de actualități și filme documentare DEFA din Berlin și sub direcția marelui regizor Joris Ivens, pentru a se înțelege asupra detaliilor filmului. Greutăți de învins au fost numeroase: alegerea autorilor și scrierea scenariilor în fiecare țară, găsirea realizatorilor și a celor mai potriviți actori. A trebuit stabilit ca cele 5 părți ale filmului, care nu depășesc timpul de 20 de minute fiecare, create în țări și condiții deosebite, să nu fie rupte totuși una de alta, ci să constituie o unitate artistică, un tot armonios, fără a știrbi caracterul național al fiecăreia.

Cu multă muncă și perseverență, cu pasiune și suflet, opera a fost dusă la bun sfârșit. Și așa s-a născut povestea Annei și a Nადiei, a Jeanninei, a Giovannei și a lui Cen Sin-hoa, poveste simplă, ruptă din viața poporului fiecăreia din cele 5 femei.

CHINA Țară a prejudecăților față de femei, dar țară nouă, care pornește pe calea socialismului. Printre candidații la conducerea unei noi cooperative agricole se află și o femeie, Cen Sin-hoa. În ciuda împotrivirii unora, ea e aleasă președintă. Dar munca e grea. Mai sînt încă atîtea lucruri de învățat și atîta împotrivire de învins. Pe Cen Sin-hoa o sprijină însă tineretul. În timpul stringerii recoltei, cînd toți bărbații erau plecați în munți la tăiatul arborilor pentru construirea de hambare, se anunță un uragan. Vor izbucni femeile, singure, să salveze recolta? Cen Sin-hoa organizează în așa fel lucrurile încît la întoarcere, spre marea lor uimire, bărbații găsesc recolta culeasă. Cen Sin-hoa și-a cîștigat astfel încrederea tuturor membrilor cooperativei.

Ceea ce caracterizează cele 5 filme este că ele nu descriu eroi neobișnuiți în împrejurări extraordinare, ci femei simple, în împrejurări tipice, specifice fiecărei țări. Și tocmai pentru că poartă în ele un mesaj simplu, ușor de înțeles, ele cuceresc și impresionează. Fiecare poveste, fără excepție, vorbește despre greutățile pe care le întâmpină aceste femei, în lupta lor pentru o viață mai bună. Și totuși, fiecare este un imn al triumfului omului asupra soartei. Fiecare din aceste femei simple este FEMEIA zilelor noastre, curajoasă, inteligentă, activă, femeia-om, nu femeia-păpușă, nu femeia-sclavă, nu o ființă infe-

rioră, cum o volau și o vor cu atîta ardoare clasele exploata-toare, ci tovarăsa de viață și de luptă a bărbatului.

La buna reușită a filmului și-au dat concursul artiști și scriitori cu renume mondial, ca și simpli începători. Astfel, episodul brazilian a fost realizat de Alberto Cavalcanti. Dialogurile au fost scrise de Jorge Amado, iar rolul Annei este interpretat de marea actriță Vanja Orico. Rolul învățătoarei Jeannine Alix este interpretat de Simone Signoret. În episodul francez mai joacă și Yves Montand. Episodul sovietic a fost realizat de marele regizor Serghei Gherasimov. Comentariile filmului au fost scrise de Vladimir Pozner.

DORINȚA DE PACE A FEMEILOR GERMANE NU POATE FI STINSĂ

Cu ocazia vizitei noastre în R.P. Română, am admirat puterea de muncă a poporului român și succesele lui în lupta pentru asigurarea unei vieți mai bune. Delegația noastră a văzut la dumneavoastră ceea ce poate făuri un popor atunci când el este unit.

La noi, în Germania, această unire, din păcate, nu există. Forțele progresiste din Germania occidentală duc o luptă asiduă pentru desființarea granițelor artificiale care despart patria noastră și pentru crearea unei Germanii unite, democratice și iubitoare de pace. La această luptă participă din plin femeile și mamele.

Îmi aduc aminte că atunci când poporul nostru a trebuit să hotărască prin plebiscit dacă este sau nu pentru reînarmarea țării, dintre cei 1.000 de muncitori și muncitoare de la uzinele „Krupp” cu care am vorbit, 90% au răspuns: nu! Dar împotriva voinței poporului german, guvernul federal a început reînarmarea.

Femeile au strins semnături și scrisori de protest de la populație și le-au înmănat deputaților pe care i-au vizitat acasă sau la Bundestag. Cu o asemenea delegație am fost și eu. Scrisorile ce le aduceam noi unei deputate exprimau rugămintea diferiților cetățeni ca ea să voteze împotriva hotărârilor tratatului de la Paris și să se pronunțe pentru unificarea și democratizarea Germaniei. I-am predat scrisorile spunându-i pe scurt conținutul lor și faptul că aveam 500 de semnături.

Primind aceste scrisori, ea a exclamat:

— Și azi dimineață am mai primit un coș plin cu astfel de scrisori. Și a adăugat că aceste scrisori vin de la cei mai diferiți oameni, din toate păturile sociale.

Altă dată, 1.500 de femei s-au îndreptat spre Bundestag cu scopul de a influența lucrările sale în interesul poporului. Străzile erau blocate de polițiști, care se străduiau din răsunătoare să împiedice trecerea lor. A fost de ajuns un moment de neatenție din partea polițiștilor

Victoria Krutzner, luptătoare democrată din Republica Federală Germană, care nu de mult ne-a vizitat țara

și femeile au rupt cordonul. Ei au început atunci să imbrincească, să lovească, dar în zadar. Până la urmă, polițiștii au pus în funcțiune furtunurile de apă, dar în graba lor au invirtit atita pompa hidraulică încât un furtun s-a rupt și primul val de apă ce a țâșnit cu putere s-a revărsat chiar asupra lor.

În fruntea acestei lupte a femeilor se află Uniunea Femeilor Democratice. Acesta este probabil motivul pentru care anul acesta, la 16 aprilie, guvernul Adenauer a pus în afara legii organizația noastră de femei.

Dar dorința de pace și o viață mai bună a femeilor nu poate fi stinsă. Femeile și mamele luptă tot mai aprig, prin diferite mijloace, împotriva N.A.T.O., care este piedică principală în calea unificării și democratizării Germaniei.

În ciuda restricțiilor și greutăților pe care le întâmpină în lupta lor, femeile, mamele din țara noastră nu-și pierd curajul. Ele știu că nu sînt singure. Alături de ele sînt femeile din Republica Democrată Germană, femeile din toate țările socialiste și femeile din lumea întreagă, care doresc o pace trainică și un viitor fericit pentru copiii lor.

Victoria KRUTZNER

URAI TRĂIASCĂ ÎNTRECEREAI

De mii de ani, oamenii și-au îndreptat privirile spre cer, dar sentimentele care i-au animat nu au fost în totdeauna aceleași. Privirile lor au fost cînd voalate, așteptînd zadarnic o minune, cînd pline de spaimă, încercate de împloare sau de speranță. Privirile unora se îndreptau spre înalt cercetătoare, căuind să descifreze tainele adîncului albastru. De cîteva zile privirile oamenilor scrutează din nou bolta: dar ele sînt limpezi, pline de încîntare, de admirație și de încredere. Acolo, sus, ele nu caută o stea misterioasă, nici vreun zeu atotputernic, ci ceva mult mai concret: acolo, sus, zboară de cîteva zile primul satelit artificial al pămîntului, opera minții și minilor omenescii.

Satelitul, care are forma unei sfere, cu diametrul de 58 cm și cu greutatea de 83,6 kg, este prevăzut cu 2 posturi de radio-emisie, care lansează necontenit semnale de radio. Așa cum au declarat savanții din toate colțurile lumii, lansarea satelitului reprezintă un pas uriaș înainte, deschizînd perspective nebănuite în ce privește studierea razelor cosmice, radiațiilor solare, proceselor ce se petrec în sistemul stelar, procese legate de energia termonucleară și care vor crea condiții deosebite în ceea ce privește folosirea pe scară largă a energiei nucleare în scopuri pașnice. Acest satelit croiește drumul spre călătoriile interplanetare și probabil că contemporanilor noștri le este dat să fie martorii realizării acestui vis îndrăzneț.

A fost o vreme, nu de mult, cînd cele ce se petreceau în lume te făceau să-ți fie rușine că ești om. Că faci parte din aceeași specie cu cei ce au ucis la Auschwitz și Bergen Belsen, cu cei ce au schingiuit și au ars în Coreea. Dar iată, savanții sovietici ne-au făcut o dată mai mult, pe fiecare dintre noi, să simțim mîndria de a fi oameni.

Cu 40 de ani în urmă, salvele „Aurorei” au răsunat dinspre soare-răsare. Unii n-au vrut să

înțeleagă semnificația acestor salve, alții s-au făcut că nu le aud. Și, totuși, ele anunțau începutul unei ere noi în istoria omenirii. Astăzi, după 40 de ani, o nouă salvă răsună, din aceeași direcție: salva care a propulsat satelitul artificial spre sferile interplanetare, anunșînd și de data aceasta o nouă eră: era zborului interplanetar. Numai că de data aceasta nimeni nu s-a mai putut preface că n-aude. La New York ca și la Tokio, la Oslo ca și în inima Africii, pretutindeni, satelitul artificial a fost văzut, auzit, a produs senzație. Și deși generalul Donald N. Yates, comandantul unui centru pentru construirea unui satelit american al pămîntului a refuzat să facă vreun comentariu cu privire la acest eveniment, declarînd: „nu sînt în posesia nici unei informații oficiale că ar fi fost lansat vreun satelit”, ziarul „New York Times” a scris: „În curînd steaua de seară sau de dimineață pe care o vor observa pe cer cei din Statele Unite va fi steaua fabricată la Moscova”.

Iar steaua aceasta nu amenință pe nimeni, ci, dimpotrivă, glasul ei argintiu vorbește despre pace și înțelegere, despre victoria geniului omenesc.

Întreaga omenire asistă în aceste zile cu pasiune mai mare ca oricînd la uriașă întrecere pașnică ce se desfășoară între capitalism și socialism. Și, deși nu ne aflăm pe un stadion, ci terenul întrecerii e întreg pămîntul, deși în aparență fiecare își vede mai departe, liniștit de treabă, deși unii, puțini ce e drept, sînt atinși în aceste zile de o ciudată melancolie, totuși nu poți să nu strigi tinerește, din toată inima: „Ura! Trăiască întrecerea!”.

Și dacă îți place să citești în tihnă o carte cînd afară șiroiește ploaia, dacă te emoționează un răsărit de soare la mare, dacă și-e dragă munca, dacă îți iubești copiii, dacă ești cîștit și încă multe, multe altele, atunci nu poți să nu strigi alături de alte milioane ca tine: „Ura! Trăiască întrecerea!”.

Ilona LUCHIAN

MĂ ÎNTORC DIN ALGER...

Reportaj special pentru revista „Femeia”
de MARIE LOUISE COUDERT

redactor la revista „Heures claires des femmes
françaises”

Așezat în amfiteatru pe o colină ce se înalță ca o frunte semeată deasupra Mării Mediterane, orașul Alger e întocmai unei diademe ce împodobește această frunte.

Clădirii impunătoare, unele în stil maur, altele de un modernism îndrăzneț, se înșiră de-a lungul străzilor dispuse în amfiteatru și legate între ele prin nenumărate scări. În cartierul european, străzile sînt mai toate umbrite de copaci, prețindeni sînt parcuri minunate, unde palmieri și bananieri și leagănă lenes frunzișul, iar flori în culori vii îți încîntă privirea și te îmbată cu parfumul lor. În cartierele mărginașe, de cum apune soarele, străzile sînt pustii, nu se vede nici o lumină: stare de asediu. În centrul orașului domnește animație pînă la miezul nopții, dar pe străzi mișună polițiști și soldați. Fiecare al doilea trecător este militar. La fiecare răscură sînt postaiți milițieni înarmați. Patrula străbat fără încetare străzile. Trece în goană autocamioane încărcate cu soldați înarmați cu puști și cu puști mitraliere. Pe platforma autobuselor, troleibuselor, tramvaielor sînt postaiți polițiști înarmați care perchezitează pe fiecare pasager, îi controlează pachetele, buzunarele, deschid poșetele femeilor pentru a se asigura că oamenii nu au asupra lor arme. Și pe stradă, trecătorii sînt deseori oprii de polițiști care îi perchezitează.

Pe străzi se văd multe femei înfășurate în tradiționalele văluri din cap pînă-n picioare. Uneori vălul lunecă și atunci te surprinde să vezi un obraz oacheș înconjurat de bucle de un blond roșcat: este o tradiție a femeilor arabe să-și decoloreze părul cu henne.

Femeile sînt în majoritatea lor miciute, delicate. De sub vălul alb ce le înconjoară chipul, ochii apar foarte mari, luminoși și nespus de blînzi.

Mai toți arabii pe care i-am întîlnit — femei sau bărbați — erau foarte slabi.

Pe largile bulevarde ale cartierului european înflinștii mulți, foarte mulți cerșetori, mai ales orbi. Un spectacol trist îl constituie numărul mare de copii arabi între 5 și 10 ani care mișună pe străzi căuind să cîștige cîteva centime pentru hrana lor sau poate și a familiei lor. Unii poartă pe cap țevi pline cu tot felul de dulciuri, alții se agață de trecătorii pentru a le lustrui ghețele. Dar concurența e așa de mare încît greu pot acești copii nenorociți să-și cîștige bucățile de pine.

Adulții nu o duc nici ei mult mai bine. Pentru o muncă istovitoare, un chelner arab mi-a spus că în cele mai bune zile cîștigă 800 de franci*. E logodit, dar nici nu se poate gîndi la căsătorie, căci nu are de unde întreține o familie, costul vieții în Algeria fiind tot atît de ridicat ca și în Franța.

Arabii sînt supuși la mult mai multe controale polițienesci decît europenii. Deseori soldații sau polițiștii năvălesc noaptea în casele oamenilor ca să percheziteze sau pur și simplu ca „să se asigure că toată lumea e acasă”. Cei cu care am stat de vorbă s-au plîns că aceste metode le fac existența imposibilă și că ele contribuie la climatul de teroare ce domnește în Algeria.

Mai toate străzile cartierului arab sînt atît de înguste, încît autocamioanele controlului militar nu pot pătrunde în ele. Și atunci s-a recurs la următorul sistem: un capăt al străzii este barat cu sîrmă ghîmpată, iar celălalt capăt este păzit de soldați înarmați.

Trecînd prin aceste ulițe înguste, am zărit curți întunecoase înconjurate de clădiri foarte vechi și dărăpănate. Copii frumoși cu păr buclat și imenși ochi negri se joacă în aceste locuri ale mizeriei. Ei sînt îmbrăcați în zdrențe și aproape toți sînt desculți.

Înima cartierului arab este Casbah. Străzile aici sînt atît de înguste, încît uneori nu au mai mult de 1 m lățime și sînt foarte întortocheate. Europeanii nu se mai încumetă să se aventureze în Casbah. Eu am înțut totuși să vizitez și acest loc. Am întîlnit multe priviri mirate, dar oamenii nu au manifestat față de mine nici o ostilitate.

În Casbah, poliția operează aproape zilnic, folosînd puternice forțe militare și uneori parașutiști din legiunea străină. Printre aceștia se pare că sînt foarte mulți hitleristi fugiți din Germania după înfrîngerea fascismului.

Fiecare operație de acest fel se termină cu sute de arestări, din care multe par cutotul nejustificate arabilor care trăiesc cu spaima de a se vedea azvîrliți în închisori.

Și iată că Algerul, oraș luminos și plin de frumusețe, este și un loc al spaimii, al urii și al terorii.

Îmbinăm pacea, libertatea, viața

Am făcut parte din delegația română la recentul congres de geriatrie de la Merano și Veneția. Opt sute de savanți din toată lu-

Cu ani în urmă eram învățătoare într-o comună din raionul Tulcea. Soțul meu era și el învățător. Așteptam un copil. „Copilul ne va face dragostea și mai frumoasă” — îmi spunea el adesea. Dar... nu a avut fericirea să-l vadă, căci a plecat pe front și nu s-a mai întors.

Am avut o bucurie prin nașterea fetiței, dar am avut și o mare durere prin pierderea soțului.

Singură fiind, m-am dedicat în întregime muncii din școală și am căutat pe orice cale să împărtășesc micuților ce mi-au fost încredințați spre instruire și educare din cunoștințele mele, spre a-i ajuta pentru viață.

Ca învățătoare, deputată și mamă, mă străduiesc să contribuie cât mai mult la construirea vieții noastre noi, care să ne asigure nouă, și îndeosebi copiilor noștri, un viitor cât mai fericit.

Pentru aceasta doresc din toată puterea mea să fie interzise armele atomice și experimentarea lor, să se ia măsuri în vederea dezarmării, iar energia nucleară să fie folosită în binele nostru, al oamenilor.

Elena MĂRCULESCU
învățătoare din com. Gh. Lazăr

mea au venit pentru a comunica rezultatele obținute după lungi și lungi ani de muncă, în probleme de prelungire a vieții și de prevenire a morții timpurii.

Efortul colectiv făcut în toate țările globului au dat încă de pe acum rezultate interesante, promițătoare, care ne fac să nădăjduim că bolile, îmbătrânirea, moartea timpurie vor fi înfrinse.

Ziarele ne aduc însă în fiecare zi și alte știri: ecouri despre experiențele cu arma atomică și despre rezistența opusă de unele cercuri cererii popoarelor ca arma atomică să fie prohibită, ca experiențele periculoase să fie oprite. Avem senzația că eforturile noastre sînt puse în pericol, că munca noastră poate să fie zadarnică.

Fizicienii și medicii au avertizat pînă acum asupra riscurilor prezentate de creșterea radioactivi-

tății atmosferice, care va duce în viitor la apariția unui număr mai mare de cazuri de cancer osos, a unor boli de dezvoltare, a unor malformații congenitale. Continuarea experiențelor poate accentua aceste riscuri. Dezlănțuirea unui război atomic, pe lângă uriașe distrugerii, poate avea rezultate de neprevăzut asupra sănătății și dezvoltării în viitor a omenirii.

Pentru evitarea acestor consecințe trebuie interzisă arma atomică și oprite experiențele. Numai astfel munca noastră pașnică poate fi apărută, numai astfel vom putea avea mai multe rezultate în îmbunătățirea și prelungirea vieții.

Conferențiar dr. Marcela PITIȘ
director al secției clinice de la
Institutul de endocrinologie
„C. I. Parhon”

Astăzi, după ce am citit ca de obicei presa, fetele din brigada ce o conduc m-au întrebat insistent ca oricînd: cum de nu mai se poate ajunge o dată la o

înțelegere în O.N.U. pentru interzicerea armelor atomice și a experimentării lor, cînd aceasta-i dorința unei omeniri întregi?

Fiecare fată îmi este nu numai tovarășă de muncă, dar și prietenă; și nu o dată ne împărtășim gândurile. Și eu, și tovarășele mele vrem să trăim în pace, ca străduințele noastre de a ne face viața cât mai plăcută și mai frumoasă să dea rezultatele cele mai bune.

De aceea mă alătur și eu oamenilor iubitori de pace din lumea întreagă și cer să fie interzisă arma atomică și cu hidrogen și să înceteze imediat experimentarea lor.

Valeria MATEI
muncitoare la „Filatura românească de bumbac”

În 1952, cînd în satul nostru s-a înființat gospodăria agricolă colectivă „Vladimir Maiakovski”, eu cu familia mea am fost printre primii care ne-am înscris. Și n-am făcut rău. O duc bine. Eu cu sora mea muncesc în gospodăria colectivă, iar mama gospodărește acasă.

Avem pînă acum peste 500 zile-muncă. Pentru două persoane nu este puțin. Acum a venit și fratele din armată și va munci și el în gospodărie.

Și acum, cînd viața devine tot mai frumoasă, cînd fiecare zi aduce o nouă bucurie, cu atît mai mult doresc să fie pace.

De aceea susțin din toată inima

propunerile Uniunii Sovietice de interzicere a armelor nucleare, precum și a experimentării lor.

Vasilichia RĂDULESCU
colectivistă din comuna Bucu,
raionul Slobozia, raeg. București

Abonati-vă

LA REVISTA

„PENTRU APĂRAREA PĂCII”

Publicație lunară a Comitetului național pentru apărarea păcii din R.P.R.

Fiecare număr al revistei cuprinde documente ale Consiliului Mondial al Păcii, articole, reportaje și informații despre activitatea mișcării pentru pace din întreaga lume, biografiile ale luptătorilor pentru pace și ale personalităților sărbătorite în ca-

drul aniversărilor culturale, documentare etc.

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale din orașe și sate, la factorii poștali și la difuzorii voluntari din întreprinderi, instituții și de la sate. Costul abonamentului: pe 3 luni ~ 3 lei, pe 6 luni ~ 6 lei, pe un an ~ 12 lei.

Ușor, fără zgomot, tragem lotca la malul unui grind. Desfacem undițele, legăm cîrligele, așezăm nada.

Soarele bate-n apă. E de argint apa și de cristal.

— Uite-l cum umblă...

O dîră de vâlurele desenează arabescuri pe luciul apei: avatul își caută hrana. Cînd e aproape, îl vezi cum înoată, atît e de limpede apa. Cînd se depărtează, îl știi după vâlurelele apei. Se mișcă iute, sprinten, ocolește grațios o tufă de săgeata-apeilor înflorită, încă un ocol grațios și, iată-l, se repede glonț spre mal. În repezirea-i lacomă, își saltă trupul argintiu deasupra apei, cu gura enorm căscată. Apoi cade lovind zgomotos apa și improvizînd în jur.

Pe lutul umed al malului se zbate desperată o roșioară. A scăpat de gura lacomă a peștelui răpitor, dar a nimerit pe uscat. Groaza de moarte a zvrilit-o prea departe. Acum se zbate, sare în sus, la o jumătate de metru, dar nu nimereste în apă. Curînd au s-o părăsească puterile.

Hai s-o dăm în apă... s-o ajutăm...

Dar pînă să ajungem, o filfire de aripi mătăsoase, albe, și biata roșioară și-a găsit sfîrșitul în plîsul păsării care s-a și depărtat. Haaaaa — ha-ha-ha-ha-ha! Haaaa — ha-ha-ha! Ride. De noi pare că ride. E un martin, un pescăruș. Au mai venit cîțiva. Se rotesc în văzduh și rîd: Haaaaa-ha-ha-ha-ha!

Sîntem triști. Ne-a întristat moartea roșioarei. Parcă nici nu ne mai vine să aruncăm undițele. Iar avatul umblă, aleargă prin cristallul apei, lacom, nesățul. Sînt ceasurile șase după-amiază, vremea cînd își caută „cina”.

— Stai, că ai să te sature tu îndată...

— Așa! Cu „bleosca”! se bucură micul nostru prieten, un pui de lipovean cu capul blond cum îi soarele. Ochișorii îi strălucesc umezi și albaștri ca două bucățele de cer.

Un șuierat abia auzit: semn că lanseta și-a desfășurat nylonul subțire, transparent, la capătul căruia e legată năluca, un fel de roșioară de metal sclipitor cu cîrlig ascuțit de oțel. Încă o dîră de vâlurele spre „bleoscă”, spre năluca, și mîna simte greutatea pradei prinsă cu momeala de metal. Nylonul e depănat încet, încet pe mulinetă, iar avatul, mare, trist, e scos la mal. Și noi, ciudat, sîntem triști. Nu trăim bucuria vînatului. Simțim, totuși, satisfacția că am răzbunat moartea dramatică a roșioarei.

Așa e aici, în Deltă: o luptă continuă, neobservată uneori, o frămîntare tainică, o prefacere nelncetată. În fiecare clipă moare ceva. În fiecare clipă ceva se naște.

Sîntem tot cu lotca. Aici lotca e unealta pescarului, căruța lui, picioarele lui. Aici, dacă ai o lotcă și o pereche de brațe zdravene să tragi la babaici, mergi oriunde. Noi mergem la Dunărea Nouă. Înaintăm împotriva curentului, printr-un fermecător coridor verde, cu soarele diminutii pe umeri și-n ceafă. Pe apa limpede ne petrec plîcuri de flori galbene și albe, mici și delicate ca niște luminărele. Din loc în loc, ciorchini liliachii atrîrnă de lujerele verzi încolăcite pe trestii ori sălcii. Văzduhul e parfum și zumzet de albine. Călăuza noastră, Mitca, un băietan de 11 ani, știe să tragă bine la babaici (nu-i vorbă că nici noi nu ne menajăm brațele), dar lotca înaintează anevoie. Apa se îngustează din ce în ce și se tulbură. Perdele de sălcii ne petrec, ne acoperă, trecem printr-un adevărat tunel verde. Nu pot merge două lotci alături.

— Asta Dunărea Veche, ne explică Mitca, rupînd-o binișor pe romnește. Cînd bunicul

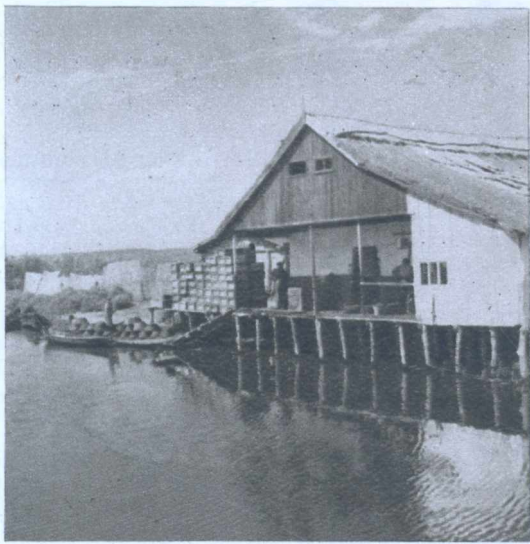
fost ca mine, mic, pe aici treceau vapori. Vapori mari. Intrebați pe bunicu'. El bătrîn tari...

Știm. Acum vreo 60 de ani, pe aici era albia brațului Sulina. Făcea două coturi uriașe, un M mare, pe care mîna omului l-a dat deoparte: a tăiat drum drept spre Marea Neagră despărțind în două lacul Obretin. Belșugul apelor a năvălit pe noua albie. Albia veche s-a îngustat an cu an, s-a milit, s-a prefăcut în pămînt nou, pe care au crescut păduri de sălcii, stuf, papură și izmă. Ba și cîte o grădină de legume.

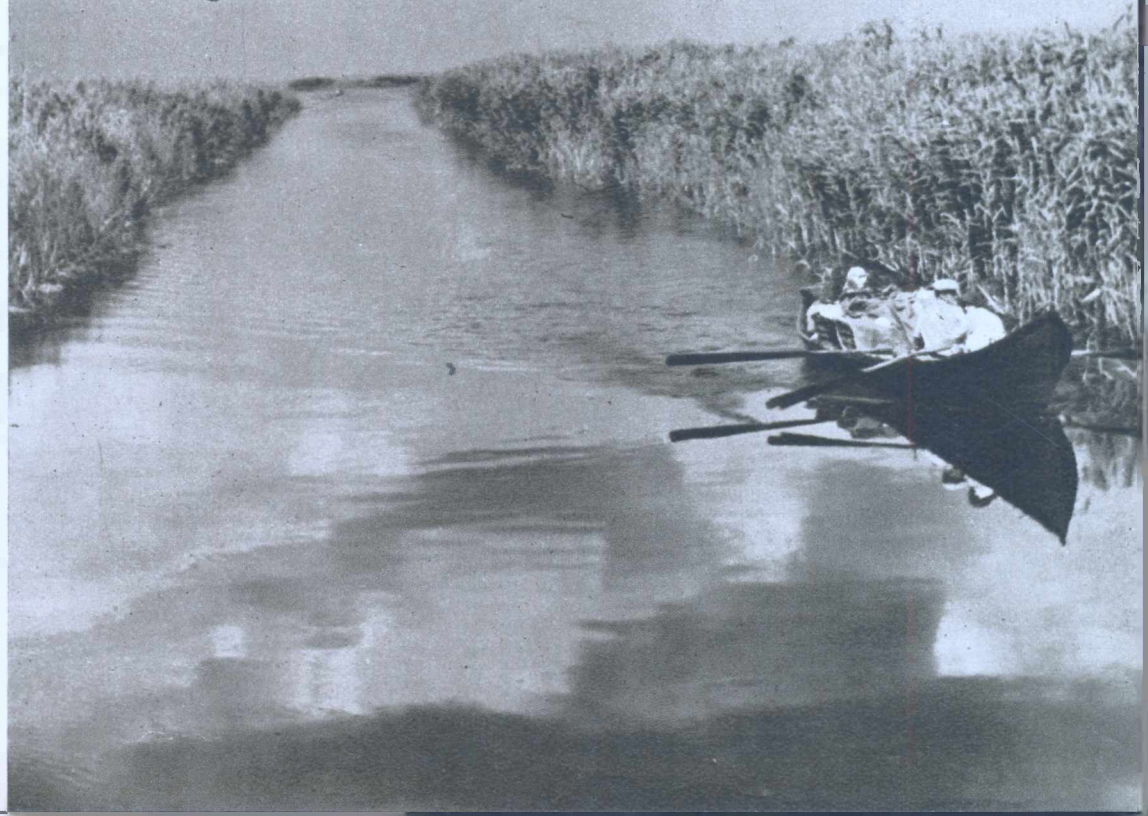
De undeva se aud glasuri cîntînd: puternice, limpezi, prelungi. Trebuie să fie un cîrd de fete, după glasurile auzite. Le căutăm cu privirea. Sînt doar două: prășesc la porumb și cîntă.

— Apa și mai mititiică! Oare om putea noi să ajungem?... se îngrijorează Mitca. Dar nu

Peștele împachetat în lăzi cu gheață așteaptă. Curînd vaporul „Victoria Deltai” va veni să-l încarce și să-l transporte la halele frigorifere din Tulcea

drumuri pe ape

Lasă, nu mi bat eu capul, spune mătușa Ustina, vine pensia, știu asta...

minunat, niște șalău fript în untdelemn și chifteluțe delicioase de știucă. Mătușa Ustina ținuse cu tot dinadinsul să-și arate talentele ei în arta culinară specifică locului.

— Ei, mătușă Ustina, acum trebuie să ne spui ce-i nou la Mila 23, revenim cu o întrebare pusă altă dată și ne așezăm la masă. Bătrina rîde:

— Ci sî fii nou? Nu v-am mai spus? Baltă, cum a fost și cu o sută de ani înaintea, se descotorosește în același grai stîlcit.

N-are chef de povestit. Se tot uită la drum. Ce-o fi avînd? O întrebăm.

— Iacă aștept poștașul să aducă pensia moșului. De trei zile trebuia s-o aducă... Ziarele le-a adus, da' pensia nu.

— Înainte vreme era mai bine, interveni șiret moșul. Pescarii nu primeau pensie, iar babele n-aveau ce să aștepte. Așa-i cum spun eu: nu primea pescarul pensie. Cine avea să-i deie lui? Da'acuma uite, le dă statu' bătaie de cap la babe, rîde el. Așa-i, Ustee? o întrebă el cu duioșie.

— E, are s-o aducă, nu mi bat eu capul, se învoiește bătrina mai mult ca să întrerupă flectărea moșului. O clipă rămîne atentă, ascuțindu-și parcă auzul. Apoi numai ce se ridică de la masă, se duce pe prispă și bagă capul pe fereastră în casă.

Peste cîteva minute se întoarce și se așază iar la masă.

— Scade apa. Scade la Viena, scade la... Vucovar, da' la Giurgiu crește. Cum vine asta? se întrebă ea nedumerită.

— Ce-ți bați tu capu'! Măntîcă și gata, o îndeamnă moș Graciov. Dar bătrina parcă nu-l aude:

— Unde vine Viena? Dar Vucovar?...

Întrebările ei stîrnesc iar rîsul moșului.

— Tu nu știi unde-i Turnu Severin și întrebă unde-i Viena...

În drum spre Molița, inima Deltei, se pregătește tradiționala clubă de pește

asta de iad—ne spunem noi. Nu se poate... Oare ce-o fi făcînd bătrînul paznic la cherhana?... „Afară e tot așa de înspăimîntător: Dunărea geme, vuieste văzduhul de vaietele stufului și ale sălciilor biciuite de furtună. Așa — pînă spre dimineață. Dimineața îl întrebăm pe bătrîn:

— Moș Graciov, cum a fost astă-noapte la cherhana?

— Ei, nu s-a întîmplat nimica. Fulgerele au luminat strașnic, și oamenii au avut lumină la descărcat cărămidă. Au adus astă-noapte două barcaze.

— Pe așa vreme?

— Dar cum credeți? Erau să se întorcă înapoi? rîde bătrînul. Duceți-vă să vedeți! Au descărcat toată noaptea și mai descarcă încă. Spre amiază ieșim în sat. Pe uliță, în spatele cherhanalei, nu departe de fundamentul proaspăt de beton, se văd mormane de cărămidă roșie și o droaie de copii jucîndu-se și strîgînd:

— Asta-i pentru școala noastră!

Bătrînul nu glumise.

Cerul e din nou limpede ca și cum n-ar fi fost mîniat. Apa-i din nou liniștită ca oglinda. Din toate părțile vin spre cherhana pescarii din baltă.

Soarele suie pe cerul limpede și înalț, învîpîind văzduhul. Arșița e așa de mare încît simțim nevoia să ne răcorim. Intrăm într-o ogradă curățică, împrejmuată cu stuf, așa cum sînt toate ogrăzile pescarilor. În fața casei, brazde de flori plivite de iarbă. Cum ne-a văzut, gospodina a știut de ce-am venit. Trage masa la umbră, pune în jur taburele acoperite cu dantelă albă și aduce o sticlă care se aburește îndată.

— Vestitul cvas? întrebă careva dintre noi.

— Care cvas! Asta-i „bere Mila 23", glumește femeia turnînd licoarea răcoritoare în paharele care și ele se aburesc îndată. Apoi, tot zîmbînd, ne întrebă: Da' dumneavoastră ce fel de ingineri sînteți?

— Noi nu sîntem ingineri.

— Ei, nu sînteți, ne privește șăgalnic, nelcrezătoare. Mai bine spuneți. Că noi sîntem obișnuiți de acuma. De-o bucată de vreme vin fel de fel de ingineri. Și de la Piscicola, și de

Bătrina tace. La ce s-o fi gîndind? Că s-a născut aici pe Dunăre și că, uite, n-a știut pînă la bătrînețe pe unde trece ea, n-a știut că într-un loc scade, iar în altul crește?... Știa, simțea că apa asta e ca o ființă vie, dar, uite, nu i-a cunoscut viața. Rîde iar:

— Vedeți, ați întrebat ce-i nou la Milă. Iacă nou: avem difuzoare. Astă-toamnă ni le-a pus...

— Ni le-a pus... Cine ni le-a pus?! se înversunează moșul. Noi le-am pus. Anul trecut Mila 23 a dat mult pește peste plan. Iaca, pentru asta am primit difuzoarele. Înseamnă că noi le-am pus.

— Așa e. Ai dreptate, moș Graciov, îl încuviințăm noi.

Către seară moș Graciov iese pe prispă, își netezește barba colilie și se uită la cer.

— Ustee! o strigă pe bătrîna duioș, ca în tinerețe. Ustee, dă-mi o rubașcă mai groasă. La noapte are să ploaie.

Ustee i-a adus o rubașcă mai călduroasă și cizmele de cauciuc.

— Ei, deh, dacă ai fi avut cizmele astea în tinereți, nu te chinuiau acum reumatizmele, murmură ea, uitîndu-se în lotcă cu felinarul și cu pologul. Pleacă la cherhana. Cherhanaua e în paza lui.

La halele frigorifere, morunel congelat e ambalat ca să ia drumul exportului spre S.U.A. Noi și UR.S.S. sîntem singurele țări care exportă morun și nisetre și cîntatul caviar (icre negre)

la Solomit, de la Maliuc, acolo-i șantier mare. Măsoară, umblă peste tot, vorbesc cu oamenii. Și ieri erau vreo doi: măsurau pe aici, nu i-ai văzut? Zice că au să îndiguiască satul, să-l apere de viiturile apelor. Eu știu?... Așa are să fie oare?

Femeii îi place să vorbească. Se vede că s-a obișnuit custrăinii, cu inginerii și de aceea nici nu vrea să creadă că noi nu ștatem ingineri. Ne mai dă o sticlă de cvas și reia firul vorbei:

— Astă-primăvară venise apa mare pînă la pragurile caselor. Era un inginer, Emil Pușcașu, om înalt, așa. Noi umblam cu lotcile prin sat. Dar el trebuia să măsoare. Se vede că din lotcă nu-i era la îndemînă. Și-a suflecat pantalonii și s-a dus. Uite, pe drumul ăsta, spre biserică. Și cînd a intrat în apă, i-a venit pînă la brîu. Ei, strașnic mai lucrează unii. Parcă-s de-ai noștri, așa nu se tem de apă. Sînt și la Matița niște ingineri. Ați fost la Matița? Bieții de ei, nu știu să vîslească și se roagă de pescari să-i ieie cu dîștii la pescuit. Este și o ingineriță, da. Sînt la practică.

Bună-i „berea” și răcoritoare, dar călătorului îi șade bine cu drumul.

Trecem pe la Elena Butilchin să stăm de vorbă puțintel cu Ierofei. Lenca deretică. A scos „straielo” la aer. Pe umerase, se înșiră, agățate de sirmă, două costume bărbătești, unul gri, unul maron, alte două femeiești, o mulțime de roșii, hainuțe de-ale băiatului.

— Ei, Lenca! Unde ți-i bărbatul? o întrebăm.

— A plecat. Uitați-vă, îi pe uliță.

Îmbrăcat într-un costum frumos de stofă, culoarea cafelei cu lapte, Ierofei se depărtează călcînd apăsător și grăbit. Nu-l mai chemăm.

— Bărbatul s-a întors de la baltă, da' eu încă n-am făcut patul, se scuză Lenca sfioasă. Casa e curată ca un pahar, ți-i milă să calci. Pe pat, așternutul e alb ca floarea de nufăr. Și cearșafurile-s cu dantelă pe margini. Iar într-un cui atîrnă o pijama cu dungi portocalii și albastre.

— Cine îmbracă pijama? o întrebăm. Lenca ride stingherită:

— Vai, cum cine?... Ierofei... Doar n-are să se culce murdar, cu ce vine de la baltă.

Mitca, vechea noastră călăuză, aleargă într-un suflăt:

— Pleacă motorul la Matița! Nu vă duceți? — Ba ne ducem...

Am pornit din nou pe drumurile „fără de pulbere și fără de făgaș” ale Deltei. Vasul transportor de pește taie unda cu limpezimi de cristal. În fața ochilor, apă nemărginită, păduri

de stuf și cer cît vezi cu ochii. Din loc în loc, pajiști de nuferi albi și galbeni. În preajma vasului, cufundacii apar și dispar sub apă ca niște înotători ghiduși. Încolo e liniște, liniște... E o zi calmă, diafană. Nimic nu se mișcă. Din cînd în cînd, cite un bîtlan ori o egretă albă zboară speriată de zgomotul vasului. Pe frunzele de nufăr, legîndu-se caraghioși, aleargă spre desîșul de stuf cițiva pui de rață sălbatică. Ca să ne inducă în eroare și să ne depărteze de cuib, rața-mamă bate apa cu aripile, lăsînd o diră de cîrlionți argintii în fața noastră. După o bună bucată dispere și ea: ne-a „păcălit” și se întoarce la pui. În urma vasului, valurile leagănă, parcă ar vrea s-o scufunde, pădurea de stuf înaltă de 4 — 5 metri.

— Aștia-s plauri. De asta se leagănă așa, o dată cu apa, explică cineva.

Sînt plauri mari: de zeci, de sute de hectare. Aci își au sălașul cele mai felurite vietăți, fauna Deltei. De la porcii mistreți și lupii fio-roși, pînă la nurcile suple și herminele albe ca neaua. Aci, în împărăția liniștii, găzduiește și vulturul lacom, și lebăda grațioasă, și pelicanul greoi și ursuz, și așelul mărunt cîț o nucă, și ibisul negru, pasărea sfîntă.

E atîta liniște, atîta pace, încît parcă nici zgomotul pescadorului nu se mai aude. Încoperă imensitatea această, împărăteasa locurilor, liniștea nestîrbită. Căci nimic nu-i în stare parcă să o știrbească, altfel e de imensă, de stăpînă.

Sîntem la Matița, în inima Deltei, cea mai întinsă și adîncă depresiune: 4 m sub nivelul mării. O cherhana veche ridicată pe un buchet de picioare de lemn, dar și una nouă, modernă, de zid, cu o magazie la fel, alături, o cabană pentru pescari, o ghețarie ca un mușuroi uriaș acoperit cu stuf, birourile care se construiesc, bărci, năvoade și vîntire puse la „susca”, la uscat, stoguri aurii de stuf care așteaptă șlepurile. Asta-i toată Matița și nici n-are avea loc mai mult pe grindul acesta mic.

Vasul e așteptat. În vreme ce peștele, împachetat în lăzi cu gheață, e încărcat, echipajul stă la masă. Pe drum a avut tot timpul să se fiarbă delicioasa ciorbă pescărească, acum sorbită cu poftă după ce mai întîi a fost mîncat peștele muiat în zeamă cu oțet și ciușcă.

Masa nu durează. Popasul trebuie să fie scurt. Pescadorul e așteptat și la celelalte cherhanale.

Trecînd pe la Mila 23, Crișani, Gorgova, magazia din pîntecele vasului se umple cu pescărie și puntea de asemenea. Noaptea se lasă grăbită și neagră. Pescadorul plecat dimineață se întoarce lunecînd harnic spre Tulcea, singurul oraș al Deltei, unde va ajunge către miezul nopții.

Dar iată că deodată se ivesc lumini, lumini electrice, multe și puternice. E Maliucul, ostrovul pe care se naște un adevărat orașel. Un turn de fier dantelat se înalță zvelt, luminat ca ziua: o sondă de foraj. Se forează zi și noapte. Muncitorii vor să isprăvească fîntina înainte de termen, ca să foreze și la Crișani una pînă va cădea Inghetul. Curînd

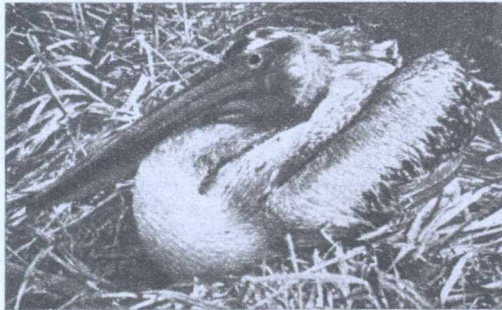
Stuful

Stuful ocupa o suprafață de peste 250.000 ha, cu o producție medie de 10.000 kg la hectar. Fapt e sursă nesecată de materie primă pentru fabricarea celulozei. De pe 50 ha, stuf se poate scoate atîta celuloză încît să revină fiecărui locuitor al țării noastre cite 3 kg hîrtie și 7 kg plînzeturii. Fiecare hectar de stuf, la fabricarea celulozei, poate scuti 2 ha de pădure de rășinoase. Din reziduurile rămase de la fabricarea celulozei se obține furfurelul — un lichid de culoare brună, baza cauciucului sintetic și brichete pentru foc.

Tot de pe 50 ha stuf, calculele provizorii arată că se pot fabrica atîtea plăci de construcție încît să înlocuiască 700.000 mc lemnărie sau peste un miliard cărămizi.

Toată această uriașă bogăție pînă acum putea fi înafînd fundul bălților, dăunînd și pisciculturii, o altă bogăție imensă a Deltei.

Pe ostrovul Maliuc, s-a născut nu de mult o așezare nouă, stațiunea experimentală pentru recoltarea mecanizată a stufului, iar la Brăila se construiește un mare combinat de celuloză, astfel că uriașă bogăție va fi dată oamenilor spre a le fi mai îmbelșugată viața.

Părinții au plecat după vînat pește. Micuțul pelican îi așteaptă cu nerăbdare

cei care s-au chinuit bînd apă din Dunăre și localnicii, care din moși-strămoși au pomenit astfel, vor bea apă bună, rece și limpede. Țîșnită de la sute de metri adîncime.

Amîndouă țărmurile brațului Sulina găzduiesc șantiere. Mereu albesc clădiri nou ridicate sau în construcție. Oameni cu cele mai diferite ocupații, biologi, mecanici, zootehnicieni, ingineri silvici, medici, constructori muncesc aici, departe de familiile lor, ca să schimbe, alături de localnici, milenara înfățișare a Deltei, să smulgă pentru oameni bogățiile ei nevalorificate încă.

Alte lumini puderie joacă în fața pescadorului ca o diademă, în semicerc: e Tulcea. Ne apropiem de portul Deltei, care se înalță la cotul Dunării ca într-un amfiteatru roman. Orașul alb. Căci ziua atîta lumină revarsă soarele dogoritor, încît totul e alb: străzile, casele, Dunărea care sclipește jos. O minunată simfonie de alb. Alb, verde strălucitor, albastru străveziu: case, pomi, cer.

Chiar pe malul Dunării se înșiră mulțime de clădiri mari, albe: fabrica de făină de pește, marile hale frigorifere, fabrica de conserve de pește cu cele mai moderne instalații. Se construiesc grupuri sociale, locuințe arătoase. În orașul unde acum 2.000 de ani se ridica antica cetate Aegyssus, au pătruns triumfătoare izbinzile vremurilor noastre, schimbînd peisajul, plămădînd conștiințe omeuști.

Ano LUNGU

Buchetul de flori nu a fost pus în clipa cînd fotoreporterul se pregătea să declanșeze aparatul. Muncitorii își împodobesc în mod obișnuit mașina automată de închis cutiile de la Fabrica de conserve Tulcea

Nicăieri nu-i mai minunat cașul de soare

Fiii muncitorilor trebuie să învețe bine!

Copiii merg la școală. Mi se pare că s-ar conveni să fie scris un mare poem despre acest lucru atât de simplu, un poem care să ni-l arate pe puii noștri în niște dimensiuni extraordinare: dimensiunile fericirii unei copilării care nu trebuie să lincezească dinaintea porților închise ale școlii prea costisitoare pentru familia muncitorului; și ne-ar mai putea arăta acest poem o imensă lumină: lumina orinduirii democrat-populare din care o undă e însăși școala la care se duc copiii noștri în fiecare zi, în fiecare an, până când cresc mari. Da, copiii merg la școală! Copiii pot să meargă la școală. Copiii sint ai noștri. Și școala este a noastră, ea este pusă să ne pregătească odraslele așa cum o cer interesele noastre de oameni ai muncii. Cum spunea Lenin: „... să știe să termine și să desăvârșască ceea ce am început noi”.

Intr-adevăr, dragi părinți, pe copiii noștri li așteaptă sarcini mari în viitor. De când am devenit stăpînii țării noastre, de când ne-am apucat cu toate puterile și cu tot sufletul de o treabă atât de grea cum este desființarea orinduirii capitaliste pînă la ultima rămășiță, cînd punem cu nu puțin ne opinteli și trudă fundamentul orinduirii socialiste, noi nu mai putem spune despre copii cum spuneau sărmanii noștri părinți: „Dumnezeu eu ei! Și-or găsi și ei cumva norocul pe lume.” Nu! Noi trebuie să le dăm de pe acum direcția țelului precis în viață, pentru că cunoaștem acest țel. Ei trebuie să fie muncitori de înaltă calificare și cu un larg orizont cultural; dintre ei, aceia care vădese înclinații deosebite, trebuie să crească specialiști talentați, oameni de știință și de

artă. Și toți la un loc vor trebui să desăvârșască lucrul început de noi, să stăpînească epoca cu gîndul la care muncim noi astăzi, dar de care se vor bucura din plin numai ei, epoca comunismului.

Gîndindu-ne la viitor, și văzîndu-i pe copiii noștri de pe acum stăpînii lui, nu putem să nu ne oprim în fiecare zi la îndatoririle prezente pe care le avem ca părinți. Ele sint multe. Revista noastră fo-osește prilejul că ne aflăm la începutul unui nou an școlar, pentru a vă propune să țineți seamă de cîteva din aceste îndatoriri.

Întîi și întîi, să ne referim la sarcina părinților de a controla zilnic mersul învățaturii copiilor. Dacă un muncitor știe să respecte disciplina muncii, să lucreze cu răspundere, și să-și realizeze zilnic norma, același spirit al datoriei trebuie să-l educe și la copilul său în ce privește învățatura. Deci, a controla cum merge copilul la școală, cum își pregătește lecțiile, este o îndatorire de fiecare zi. Există însă diferite metode de control mai bine zis felurite-purtări ale părinților atunci cînd vor să se convingă dacă copiii lor se țin de învățatură. În timp ce unii manifestă slabă autoritate, nu perseverează în exigență față de copii, alții li sperie cu amenințări și chiar pedepse exagerat de aspre. Cum e mai bine? Firește, nici așa, nici așa. Paginile revistei noastre stau deschise, la dispoziția fiecăruia dintre voi pentru a împărtăși tot ce știți mai bun în această privință.

În al doilea rînd, trebuie să ne referim la grija permanentă pentru organizarea unui program rațional zilnic al copilului. De această problemă revista noastră s-a mai ocupat în trecut. Acum voi reaminti numai: în fiecare zi,

după școală dacă învață dimineața, sau înainte de școală dacă învață după-amiază, copilul trebuie să aibă timp pentru învățatură, pentru joacă și pentru o muncă — după puterile lui — în gospodărie. Bineînțeles că și acest lucru cere din partea părinților răspundere, pricepere și autoritate.

În al treilea rînd, dar nu mai puțin importantă, este obligația de a ține o legătură permanentă cu școala, cu profesorii și cu instructorii de pionieri. Desigur, pentru a putea ține această legătură este nevoie de timpul pe care nu-l avem totdeauna la dispoziție. Dar să ni-l facem, căci contactul cu profesorii și cu instructorul de pionieri ne dă posibilitatea de a ști precis cît a avansat copilul, ce greutăți are, unde este nevoie de mai multă stăruință și atenție din partea noastră.

Pentru că ne referim la legătura dintre familie și școală, este locul să fie făcută următoarea observație: bine ar fi dacă toți părinții ar apăra în fața copiilor autoritatea școlii. Să ne gîndim la efectul „educativ” al unor atitudini ca acestea: „Cum, iar ți-a dat profesorul notă mică? Lasă, am să-l aranjez eu!” Sau: „A îndrăznit să te sancționeze? Am să-l fac să știe că are de-a face cu mine!” E limpede că acest gen de „relații” ale familiei cu școala nu pot servi scopului comun de instruire și educație corespunzătoare a copiilor...

Famiiliile de muncitori trebuie să considere ca o datorie de cînstă față de orinduirea democrat-populară grija ca copiii lor să învețe bine la școală, ca ei să devină cadre de bază ale tehnicii, științei, culturii patriei noastre.

E. Z.

Cînd am să fii MARE

Doamne! Cît se mai minunează mama de mine! Și are și de ce. Vorba ei: „De nu pleca bunica la Tîntica, nu știa mămica că Lică al ei e atît de îndemînat la bucătărie”. Și eu nu mai pot de bucurie! Șorțul mamei îmi ajunge la călcie, dar mă simt atît de bine cu el! Spăl vase, amestec în mîncare, curăț pătrunjel. Nici nu știam pînă acum că-i atita treabă în bucătărie. Mămica mea parcă e altă mămică. Chiar dacă părul e legat în hasma, chiar dacă are șorț cu bretele ca fetițele cele mici, care se murdăresc pe rochiță, chiar dacă fața i-e roșie și, de zor și grijă, între sprincene s-a săpat o linie, mămica mea e așa, nu știu cum... ca o prăjitură.

E atît de greu să fii căpitan de vapor, așa cum am să mă fac eu — să duci vaporul prin furtună și prin ape mari, mari —, dar e tot atît de greu să fii căpitan de bucătărie, să alergi la piață, să țiguiești, să faci curat în casă

Intr-una din stații, prin ușa din față a tramvaiului, dau să se urce o fetiță și o bunicuță, cu părul tot așa de alb ca și pălărioara de pichet a nepoțetei sale, care o întovărășește.

Bunica vrea să-și ajute nepoțica, dar fetița își smucește mîna și sprintenă se urcă singură în tramvai. Se urcă și bunica, ajutată însă de un tînar îndatoritor, care a văzut imediat că cea care are nevoie de ajutor e bunica. Nepoțica s-a și îndreptat, sigură de ea, spre unul din locurile rezervate. Imediat o doamnă se ridică și fetița, fără cel

Bunicuța GREȘEȘTI

mai mic cuvînt de mulțumire, se instalează pe locul liberat.

Bunica a rămas în picioare lingă scaunul pe care stă fetița. A deschis geanta și eu greu, ca să nu-și piardă echilibrul, caută mărunțișul pentru plata biletului. Bani trec din mîină în mîină pînă la taxator, iar biletul parcurge înapoi același drum. Bunica vrea să pună bine biletul, dar fetița cere cu glas tare să-l păstreze ea:

— Vreau să ții eu biletul.

— Ai să-l pierzi, pușor.

— N-am să-l pierd. Dă-mi-l! Și, fără să mai aștepte incuviințarea bunicii, face un salt și-i smulge biletul din mîină.

Bunica îl lasă, urmărind cu grijă pumnisorul care ține strîns biletul. Nepoata e mică, și jumătate de scaun e liber. Obosită, bunica se roagă:

— Dă piciorușele jos, pușor. Fă și bunicii puțin loc.

— Nu! Nu vreau! Eu vreau să stau singură.

— Bine, bine, admite conciliant

bunica și-și sprijină de scaun trupul, care s-a făcut parcă mai mic și mai girbovit.

Mai trec o stație, două. Hop și controlorul!

— Biletele, vă rog!

— Pușorule, dă biletul lui nenea. Fetița i-ar da bucuos biletul, dar pumnul strîns e gol.

Cu toată bunăvoința, biletul n-a putut fi găsit. În schimb, bunica a dat alți bani pentru alt bilet.

Tramvaiul merge înainte. Cu mîna tremurătoare, bunica a scos o batistă din geantă. Își șterge fruntea. Prin ce emoții a mai trecut! Noroc că a fost controlorul om înțelegător. Dacă ar putea să stea jos, și-ar veni mai repede în fire, dar nu-i vine să-și deranjeze nepoata, care, suită din nou cu picioarele pe scaun, privește afară.

Pe poarta unei școli ies o mulțime de copii.

— Uite, bunico, copiii se duc la școală. Au șorț și ghiozdan.

Bunica îi privește și apoi se uită la creștetul blond al fetiței. De abia așteaptă s-o vadă mare, cu șorț și ghiozdan.

— O să crești și tu și ai să te duci la școală.

Sigur că o să crească, dar întrebarea e: „Cum?”

O. L.

și pe urmă să cureți zarzavă, să toci carne, să prăjești, să fierbi, să frămînti aluat... vai, vai tare-i greu și multă oboseală, și multă îndeminare trebuie să ai! Mămica-i tare obosită, dar mulțumită. Mîncarea e pe foc, friptura-i gata... plăcinta e rumenă, eu am pisat zahăr mărunt și am așternut peste ea, am pus masa... am spălat vasele... sint și eu obosit, dar le-am făcut noi pe toate? le-am făcut!

Nici nu ne-am tras bine sufletul și iată-i pe toți la masă. Imi bătea inima de bucurie! Și mă tot învîrteam pe lingă mămica. Mama era ostenită, dar veselă. Și atunci tata a strigat tot. A strigat:

— Iarăși n-a adus femeia asta scobitori la masă! Nici sarea n-a cernut-o. Of! Nimic nu se face în casa asta ca lumea... „Cum nimic?” sar eu. Da mîncarea? Vasele? Treaba?

— Eh, zice tata, mare brînză o mîncare acolo... se fierbe singură... adă scobitori, ce stai?

Am întrebato seara pe mama de ce vorbește tata așa... Și ea mi-a spus: „Tatăl tău n-a ajutat niciodată pe mama lui la bucătărie!”

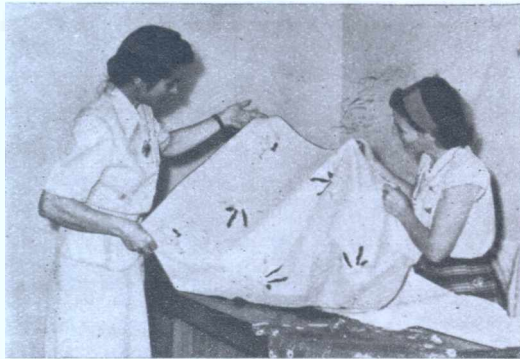
Eu am s-o ajut mereu, ca să nu o supăr cînd voi fi mare pe nevasta mea.

UCA
p. conf. L.V.

"Sirguința"

Pe strada Gh. Barițiu mi-a atras atenția o vitrină cochetă cu... de toate pentru toți. Nu glumesc. Se găseau aici jachete lucrate de mână, rochițe brodate și tricotate, combinazoane cu broderie aplicată, fină, cămăși bărbătești, mănuși, ciorapi, sutiene, mileuri brodate artistice. Expoziție? Intr-un fel, da. Cum arată firma, aceste obiecte sînt executate de cooperativa "Sirguința", cu munca la domiciliu. "Iată—

m-am gîndit — , o asemenea noutate va interesa cititoarele revistei noastre. Să intru dar..." Aici am întîlnit-o pe tov. Maria Bianu.

DE VORBA CU PREȘEDINTA

Ca responsabilă a comisiei de femei din Orașul Stalin, îmi spune tovarăsa Maria Bianu, actuala președintă a cooperativei, m-a preocupat mult crearea unei cooperative meșteșugărești cu munca la domiciliu. Fiindcă într-o asemenea cooperativă, gîndeam, multe gospodine și-ar putea valorifica talentul și pregătirea care li se iese între zidurile casei. Cîte femei n-ar fi dornice să aducă un venit în plus familiilor lor, fără a neglija treburile gospodăriei. Separat, mă gîndeam la un mijloc de bună deservire a populației orașului. În acest scop, fiecare membră a comisiei de femei a adus la cunoștința femeilor din circumscripțiile de care răspunde scopul creării unei asemenea cooperative. Aceeași acțiune au dus-o și deputații. Noutatea a fost primită cu entuziasm și chiar din primele zile s-au înscris nenumărate femei, mult mai multe decît era necesar pentru început: croitorese, lenjerese, modiste, tricoteze, țesătoare de covoare orientale, plăpumărese, femei care cunoșteau remaiajul, broderia artistică și albă etc. Dintre aceste gospodine-artiste am selecționat pe cele mai bune: 140 de femei, actualele cooperatoare. O altă problemă era găsirea sediului. L-am căpătat cu sprijinul sfatului popular. Cooperativele „Avîntul”, „Lemn-Mobilă” și „Metalul” ne-au dat ajutor în ce privește zăgrăvitul, vopsitul și instalațiile necesare. Astfel, cooperativa „Sirguința” cu munca la domiciliu, creată la 25 iulie a acestui an, și-a putut deschide porțile, mai exact ușa, la începutul lui august.

Președinta Maria Bianu cunoaște „la ales oameni”, cum spune ea. În cooperativa lor lucrează acum un colectiv serios și capabil.

★

O singură oră în sediul cooperativei și e destul să ai o imagine a interesului stîrnit de această nouă unitate meșteșugărească în rîndul femeilor din Orașul Stalin. Am stat de vorbă cu cîteva dintre ele.

Lucreția Teodorescu îmi spune că, deși are liceul industrial, nu și-a putut pînă acum valorifica cunoștințele fiindcă are copii mici. Acum

între un gătit și un tirguit va putea coase și ciștiga.

Rozalia Szabo are părinții bătrîni în grija ei, nu ar fi putut ocupa un serviciu cu ore fixe. Așa, lucrînd la domiciliu, nu neglijează menajul, în plus aduce și un venit casei.

Băbușa, care își expune coșulețele croșetate, vrea și ea să devină cooperatoare. Președinta mîngieie mîinile harnice ale bătrînei.

— Deocamdată nu dăm lucru la domiciliu tocmai la Zărnești. Mai așteaptă puțin, că deschidem și acolo o secție.

— Vorbești serios?

— Foarte serios! Proiectăm să deschidem secții de-ale noastre la Zărnești, Rîșnov și în special la Bran, unde femeile sînt meștere în cusături naționale.

DREPTURI ȘI OBLIGAȚII

Cooperativele dau pentru fondul social suma prevăzută de statutul U.C.E.C.O.M. și mai au obligația să realizeze sarcinile cantitative de producție fixate de conducerea cooperativei, fără a folosi muncă străină în executarea lucrărilor încredințate etc. Drepturile sînt, am putea spune, ispititoare! Considerate în cîmpul muncii, cooperatoarele beneficiază de tratament balneo-climateric, ajutoare de incapacitate temporară de muncă, de accident, de sarcină, drept la pensii și asigurări sociale — potrivit normelor prevăzute de regulamentul în vigoare.

PROIECTE

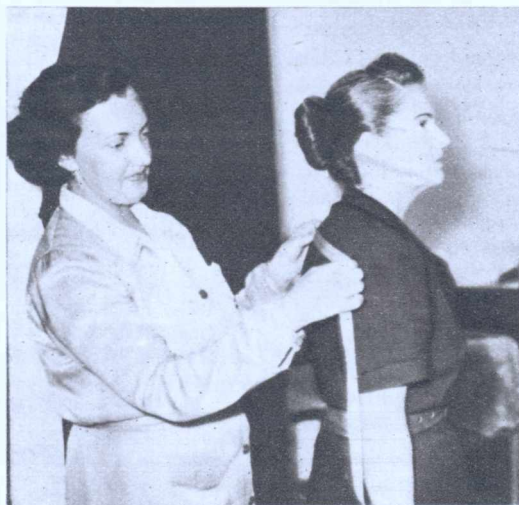
Tovarăsa Maria Bianu îmi vorbește despre proiectele cooperativei:

— Vrem să înființăm în oraș încă 3 centre de primire a comenzilor: de croitorie, lenjerie și tricotaie. În plus, un centru pentru primirea și predarea rufăriei, ramură în curs de organizare. Pentru aceasta avem nevoie și cerem insistent sprijinul efectiv al comitetului executiv al sfatului popular orașenesc.

În încheiere, tovarăsa Maria Bianu îmi spune că s-ar bucura să audă că și în alte orașe din țară s-au creat, prin perseverența femeilor, cooperative în genul cooperativei „Sirguința”, pe care o cunosc acum destul de bine cetățenii din Orașul Stalin. „Dacă întreb pe cineva, îmi povestește ea, unde vine strada Gh. Barițiu 20, primești răspunsul: căutați probabil cooperativa „Sirguința”. Această „documentare” a localnicilor e rezultatul popularizării cooperativei prin megafoane și presa locală.

Olga BRATEȘ

Tovarăsa Ionescu luînd măsura

MAGAZIN cultural

DARWIN

Pe la sfîrșitul anului 1831, o corabie veche cu trei plinze părăsea țărmurile înzăpezite ale Angliei, tînd valurile uriașe ale Oceanului Atlantic spre coastele înșorite ale continentului sud-american. În cabina îngustă a vasului „Beagle”, tînrul Charles Darwin, pasionat după călătorii, dar nu mai puțin după colecțiile de cochilii, plante și mai ales minerale, suferea tăcut răul de mare.

Nu plecase să descopere ceva anume, ci se aventurase în călătoria aceasta așa cum orice tînar la 22 de ani, plin de visuri, dorește să cîntărească lumea toată, să pătrundă în tînturile de basm pe care le descriu cărțile.

Cinci ani de zile, entuziasmat Darwin a colindat neobosit Insulele Capului Verde, Santiago, Brazilia, împrejurimile sălbatice ale fluviului Rio, întinsa Argentină, curioasa Patagonie, Chile, Peru, Țara de Foc, pe care o străbătuse, cu aproape 400 de ani în urmă, Magelan. Zile și săptămîni de-a rîndul a observat cu minuțiozitate și răbdarea care-l caracterizau viața miilor de păsări din stîlcoasa Insulă Galapagos, a escaladat semeții munți ai Anziilor, de unde a pornit mai departe să cîntărească Noua Zeelandă, Australia, Tasmania, Insulele Sf. Elena, Ascension. Observa totul, își nota amănunțit pline de semnificație, făcea ipoteze, măcina ideea care avea să deschidă porțile biologiei materialiste, care avea să fundamenteze teoria materialistă despre originea și evoluția speciilor.

Prin 1836, „Beagle” se întorcea oboșită în Anglia, iar Darwin aducea cu sine bogăția cunoștințelor pe care le căpătase, a observațiilor migăloase pe care le făcuse.

Concluzia cercetărilor sale — după ce publicase cîteva lucrări asupra regiunilor vizitate — se cristaliza, căpăta contururi din ce în ce mai precise. În timpul călătoriei observase cu surprindere că animalele fosile pe care le descoperise în straturile de pămînt se asemănau cu cele pe care le întîlnea în păduri sau pe cîmpurile nesfîrșite și că, pe măsură ce înalța spre sudul continentului, animale foarte înrudite între ele se înlocuiau unele pe altele. Aceste observații l-au făcut să ajungă la părerea că speciile se modifică treptat, evoluează. Dar, în condițiile clericalismului feroce de atunci, care susținea că tot ceea ce există e creat de dumnezeu, teoriile lui Darwin nu puteau fi exprimate așa de ușor. Deseori el exclama reținut: „Am impresia că trebuie să mărturisesc o crimă!”.

În vara anului 1842, pentru prima dată, Darwin, devenit deja cunoscut, își redactează teoria asupra originii și evoluției speciilor pe 35 de pagini. După doi ani, el a dezvoltat acest rezumat la 230 de pagini, dar nu a publicat nimic. Și-a continuat cercetările cu răbdare și migală, a observat în amănunțime viața animalelor și plantelor, și-a revăzut de zeci de ori notele din călătorie.

Studentul inteligent din universitate, cel care detesta toate științele, afară de chimie, avea o răbdare de fier. Încipuiți-vă că acest om a fost capabil să aștepte timp de aproape 30 de ani rezultatele unei experiențe.

Sfîșuit de profesorul său, Lyell, să-și consemneze teoriile pe larg, Darwin scrie o lucrare de proporții vaste pe care peste 3 ani o reduce la mai bine de o treime. Astfel, în 1859 apare opera sa capitală „Originea speciilor”, în care a explicat în mod științific originea și evoluția speciilor prin selecția naturală și artificială.

Teoriile lui Darwin au fost apărute și dezvoltate de savanții ruși Dokuceaev, Timireazev, Pavlov, Micurin.

RUSSO NED ELEA

DE ACUM 5 MILENII

În mijlocul lacului Boian, în apropiere de Călărași, se află un grind lung, înălțat în vremea sălcilor. La capătul de răsărit al grindului se găsește rămășițele unui sat de acum 4.600 de ani. În toamna trecută, pe o mică porțiune a așezării s-au făcut săpături arheologice, în urma cărora au fost descoperite numeroase unelte și fragmente ceramice neolitice frumuse ornamentele. Descoperirile de interesantă înadă a fost descoperirea unui mormînt avînd aceeași vechime ca și celelalte obiecte.

Scheletul, dezvelit cu deosebită grijă, era culcat pe o parte, chircol. După poziția în care s-a găsit și prin comparație cu alte descoperiri asemănătoare, se poate preciza ritul funerar al comunității neolitice din regiune. Pe teritoriul de azi al Munteniei, în cursul epocii neolitice, morții erau așezați în groapă culcați pe partea stîngă sau pe cea dreaptă, cu mîinile îndoit din col și cu palmele în dreptul obrazului; picioarele erau înduite și ele, avînd călcîiele mai mult sau mai puțin apropiate de bazin. Cercetarea din punct de vedere antropologic a scheletului descoperit la Boian dovedește că el aparține unei femei de aproximativ 35 de ani, de statură mijlocie, cu capul prelung.

Iată cum prin cercetările arheologice se pot cunoaște chipul și unele obiceiuri ale oamenilor care au trăit pe aceste locuri cu mii de ani în urmă.

Cîştigătoarea concursului este tovarăşa ing. Coletta Sabata.

Correspondenţa are calitatea că scoate la iveală ceea ce e nou, înaintat, în viaţa cartierului său, într-o formă clară, într-o limbă frumoasă şi literară.

Publicăm mai jos corespondenţa sa:

„CE ESTE NOU ÎN VIAŢA CARTIERULUI NOSTRU”

Cartierul nostru, aşezat dincolo de Bega, era liniştit şi calm ca uliţa unui sat. Străzile au răsărit printre viile care creşteau aici cu 30—40 de ani în urmă. Astăzi strugurii mai cresc doar pe viţa

Redăm acum fragmente din alte câteva corespondenţe primite pentru concurs:

Nadrag, din regiunea Timişoara, este o comună mică aşezată în mijlocul pădurii, la o depărtare de circa 25 km de linia ferată.

Pînă acum doi ani era foarte greu să ajungi la Nadrag. Nu o dată au făcut oamenii pe jos cei 25 km.

Dar acum, cetăţenii din Nadrag au tren personal, care circulă de 2 ori pe zi.

În comuna noastră se află uzina „Ciocanul”, unde se fabrică renumitele maşini de gătit „Vesta” şi tabla pentru conserve, iar din anul acesta s-au pus în fabricaţie şi maşini de gătit „Aragaz”.

Grija pentru îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă ale muncitorilor din acest centru muncitoresc este o preocupare şi pentru organele de conducere din comuna noastră.

căţărâtă pe stâlpii toraselor, iar casele privesc cu ochii ferestrelor trecătorii grăbiţi dimineaţa. Au văzut multe minuni ferestrele caselor în ultimii ani: înţii noaptea a fost alungată pe alte meleaguri de strălucirea becurilor cocoşate pe stâlpii de lemn, apoi maidanele şi-au secat belşugul de broaşte şi ţintări şi au apărut partale cu iarbă verde, iar mai apoi cartierul nostru liniştit a fost smuls de tot din amorţeala în care zăcuse de cînd se ştia. Oameni vioi şi harnici măsurau terenuri, le împărţeau, le brăzdau cu şanţuri. Ce să fie?

REZULTATUL CONCURSULUI

„Pentru cea mai bună corespondenţă”

Au crescut voiniceşte fundamente albe, s-au gătit apoi cu roşul cărămizilor şi, ca o pălărie chinezească, şi-au pus casele pe frunte acoperişuri de ţigle. În cartierul nostru, zeci de case noi privesc prin ochii ferestrelor furnicarul străzilor.

Am hoinărit într-o zi printre casele noi, mari sau mici, înalte sau scunde. Pe treptele uneia, o fetiţă bălaie ne-a invitat cu azurul ochilor: hai să ne jucăm! Şi ne-am jucat cu Irinel şi Ursuleţ, căruia nu-i plăcea treptele încălzite cu soare şi mereu cădea în nas: oare fiindcă treptele erau atât de curate şi ştia că nu se poate murdări?

O prietenă mai bătrînă, care locuise numai în subsoluri, m-a poftit să-i văd camerele luminoase. Pe măsută se răsăteau flori, iar de pe etajeră nişte cărţi îmi făceau semne, parcă ziceau:

Anul trecut a fost dat în folosinţă un cinematograful cu 300 de locuri, s-au reamenajat dispensarul medical, casa de naştere şi cabinetul dentar.

Numărul caselor construite sau în construcţie creşte. 12 case au fost terminate anul trecut, încă 10 se vor termina în anul acesta, iar anul viitor încă 30 de muncitori îşi vor clădi case, cu împrumut de la stat, pe loturi primite gratuit de la sfatul popular.

Din primăvara acestui an funcţionează „ora locală” la staţia de radioficare din comună. Deocamdată sînt 3 emisiuni pe săptămînă. Dar colectivul de colaboratori se străduieşte ca pe viitor să se dea în fiecare zi „ora locală”, care să cuprindă un program cât mai bogat şi variat.

„O vezi, nu se mai satură de soare şi lumină. Uite cum i s-au îmbujorat obrajii ofiliţi altădată”.

Cartierul nostru e frumos ca o pagină de basm şi în fiecare zi înfloreşte mai bogat, mai vesel. Noi, care-l ştim de mult, îl privim uimiţi, zîmbim bucuroşi: nu mai e melancolic, nici patriarhal, nici măcar liniştit. El pulsează tot mai puternic prin noile artere ce se taie pe trecutele maidanuri.

Inginer Coletta SABATA
str. Stalingrad nr. 15 — Timişoara

În fiecare miercuri se transmite „ora femeii”, cînd se citeşte articolul din revista „Femeia”, despre creşterea şi educarea copiilor, sfaturi medicale, probleme de viaţă şi sfaturi gospodăreşti.

Cu ajutorul conducerii uzinei „Ciocanul”, al organizaţiei de partid, al sindicatului şi al sfatului popular, cit şi al cetăţenilor care se străduiesc să înfrumuseţeze comuna noastră, viaţa muncitorilor din Nadrag se îmbunătăţeşte din zi în zi.

Melania MUNTEANU
casnică — responsabilă comisiei de femei

★

Nou în familia mea este faptul că fiul din prima căsătorie a răposatului meu soţ, pe care l-am crescut de la vîrsta de 3 ani, e cercetător la Institutul de fizică nucleară al Academiei R.P.R.

Actualmente e colaborator la un Institut atomic din U.R.S.S. unde îşi dă tributul pentru cauza sfîntă a păcii.

De notat că la vîrsta de 15 ani a rămas orfan şi de tată, iar eu, văduvă, cu o pensie mică şi cu un copil care nu era al meu, m-am străduit din răsputeri să-l fac folositor societăţii. Bineînţeles a fost ajutat şi de partid pentru excepţionala lui rîvnă la studii.

Sînt mîndră, ca femeie, că am dat patriei şi societăţii un om.

Maria NEAGU
pensionară I.O.V.R. Bucureşti

★

Au trecut 13 ani de experienţă bogată de cînd ţara, şi implicit şi oraşul nostru, a suferit transformări.

Voi încerca să zugrăvesc, în treacăt, câteva aspecte, prin comparaţie cu trecutul, din oraşul nostru.

Găsesc că este mai nimerit să

încep cu faptul că s-a introdus lumina electrică — „lampa lui Ilici”.

Pînă mai zilele trecute, oraşul nostru, de cum se aşternea seara, era în beznă. Acum el este luminat.

Mulţi dintre salariaţi au început să-şi construiască locuinţe confortabile, cu ajutorul bănesc ce-l primesc din fondul alocat de stat.

Cei care păşesc pragul magazinelor, care s-au înmulţit în ultimul timp, constată un lucru îmbucurător: sînt mai multe mărfuri, în-deosebi alimentare, în sortimente variate şi de bună calitate.

Pe lângă înmulţirea considerabilă a instituţiilor, s-au mai înfiinţat şi şcoli, printre care una medie de 11 ani, unde elevii silitori beneficiază de burse, cantine şi cămine. S-au înfiinţat şcoli profesionale, grădiniţe, cămine, cantine.

Dar au mai rămas şi altele de înfăptuit, şi cred că se va ţine cont de cerinţele cetăţenilor.

Ar fi de dorit să se termine cu gropile din oraş şi se impune mai multă curăţenie pe străzi şi în piaţă. Şi pentru că am ocazia, insist, aş cum am mai cerut şi la Radiodifuziune, ca la turnul de unde se pompează apa să se facă ceva, nu mă pricep ce, dar ştiu că din cauza acestui motor aparatele de radio din împrejurimi (str. Batca) au paraziţi, încît în timpul cit se pompează apă nu putem asculta nimic la radio.

Sîntem în aşteptare... pe curînd.

Paraschiva MOREANU
salariaţa sfatului popular raional
Drăgăşani

RĂSPUNS CITITOARELOR

M. Ciuldă — Cîmpina
În revista „Femeia” nr. 5/1956, mi s-a găsit articolul „Despre acnee” şi vei vedea acolo pe larg ce trebuie să faci. Nu ai voie să foloseşti nici un fel de cremă grasă, fiindcă îmbibăseşti tenul. Faţa trebuie spălată cu apă caldă şi săpun de două ori pe zi şi ştersă cu o lotiune: 100 g alcool (de 70°), 1 g acid salicilic, 2 g rezorcină, 1 g camfor. Trebuie să consulţi o cosmeticiană care să-ţi cureţe bine faţa de punctele negre pe care le ai. Urmează aceste sfaturi şi scriemi cum te-au ajutat.

Florescu Stela — Hunedoara
Contra transpiraţiei feţei se foloseşte lotiunea: 300 g apă distilată, 25 g aloeun, 20 g tinctură benzoe.

Puşcaşu Rodica — Valtra Dornei
La 14 ani, dumneata eşti în plină dezvoltare, deci nu se poate vorbi încă despre linia definitivă a picturului dumitale. Continuă exerciţiile pe care le faci, înnoată şi evită mersul pe bicicletă. Mersul pe virfuri 5-10 minute pe zi e foarte bun, ca şi purtarea unui pantof cu toc înalt de 4-5 cm. Pentru a putea răspunde mamei, am nevoie să ştiu ce vîrstă şi ce fel de ten are.

Sanda NOREANU

Magda
Nu am înţeles cine vrei să-ţi răspundă şi ce anume. Scrie pe adresa revistei noastre de ce ajutor sau sfat ai nevoie. Indică şi o adresă la care-ţi putem răspunde.

Tovarăşelor Ana Radu, Smaranda Dănescu, Eugenia Pădărică
Cartea „Serveţele dantelate” s-a pus în vânzare şi poate fi cumpărată la toate librăriile din ţară. Urmăriţi cînd soseşte şi în oraşele dv.

...despre relații tovarășești

Decretul 132/1957 cu privire la organizarea și funcționarea comisiilor de împăciuire este menit să îndeplinească un important rol social și mai ales educativ.

Intr-adevăr, pînă la data apariției sale, instanțele judecătorești erau aglomerate cu plîngerile penale de o importanță minoră. Certurile angajau patimi personale, producînd cheltuieli însemnate și răpînd un timp util nu numai părților, dar și martorilor și instanțelor judecătorești. Toate acestea nu făceau altceva decît să întrefînă o atmosferă încărcată în raporturile dintre cetățeni, precum și să creze nucleul unor viitoare litigii de proporții și mai mari.

Prin mijloacele pe care le utilizează comisiile de împăciuire, ca: recomandări, îndrumări, exemple etc., precum și prin faptul că sînt alcătuite din cetățeni cu o frumoasă comportare în societate, acestea sînt de natură să intervină cu mult succes la restabilirea unor raporturi normale între cetățeni, precum și la dezvoltarea unei finute de înalt nivel cetățenesc.

Ca o învedereare a importanței educative a legii este destul să arătăm că în interval de 4 luni de la aplicarea legii (26 aprilie — 26 august 1957) s-au înregistrat 1.389 de plîngerii, din care s-au soluționat: prin împăcare 651 de cazuri, neîmpăcate 426 cazuri, iar restul rămînînd în curs de judecare, ceea ce este mulțumitor pentru început și promițător pentru viitor.

Bineînțeles, acțiunea aceasta educativă trebuie continuată cu și mai multă râvnă, și pentru viitor este de sperat că numărul litigiilor va scădea, iar acela al împăcărilor va crește.

În ceea ce privește caracterul plîngerilor, trebuie semnalat că marea majoritate o constituie infracțiunile locale, urmate imediat de faptele de injurii și loviri, care în foarte multe cazuri sînt într-o strînsă legătură cu acestea din urmă, nefiînd decît o consecință a primelor. Plîngerile au la bază două cauze, și anume: una de ordin educativ, cealaltă de ordin material. Sînt cunoscute numeroasele construcții de locuințe făcute în ultimii ani. Azi mai peste tot vezi șantiere de construcție a locuințelor. Totuși lipsa de spațiu locativ nu poate fi soluționată imediat și radical. Aceasta fiind situația temporară, rămîne să se stăruie asupra muncii pentru o atitudine cetățenească tot mai corespondentă.

De aceea, concomitent cu acțiunea dusă de comisiile de împăciuire, părerea mea este că, în mod preventiv, să se prelucreze în instituții, în întreprinderi sau în

colective normele de conduită socialistă. De asemenea cred că și radioul, presa pot să ajute cu succes la educarea maselor în spiritul unei convieșturi cetățenești demne.

Petre GRIGORESCU
jurisconsult, Statul popular al raionului
Tudor Vladimirescu, București

În decursul celor patru luni de cînd activez ca președinte al unei comisii de împăciuire, am constatat de la primele ședințe că finuta cetățenilor lasă foarte mult de dorit prin aceea că faptele supuse spre examinare se repetă și în fața comisiei, uneori fără nici un fel de jenă sau considerație, provocîndu-se astfel discuții și dialoguri cu totul inutile și lipsite de interes pentru soluționarea cazurilor.

De cele mai multe ori, cauza litigiilor rezidă în lipsa unei educații cetățenești, și în special atunci cînd e vorba de infracțiuni locale, injurii sau loviri.

Nu rare sînt ocaziile cînd lipsa unei activități organizate a femeilor fie în timpul muncii, fie pe tîrîm obștească, constituie cauza litigiilor. Ceea ce înseamnă că lipsa unei munci disciplinate face pe cetățeni mai puțin ordonași și în același timp mai procesivi.

Prin sfaturile date de comisii în unele cazuri, prin cercetarea la fața locului în altele, am reușit să stingem cu o clipă mai devreme o serie de litigii care s-ar fi perpetuat, spre nemulțumirea concetățenilor în general și a colocatarilor în special.

O altă cauză care duce la procese este tulburarea liniștii publice prin nerespectarea orelor de odihnă, prin folosirea abuzivă a radiourilor, nesupravegherea copiilor sau a unor activități menajere, și nu mic este și numărul scandalurilor provocate de beții.

Trebuie să intensificăm opera de educație cetățenească, nu numai în cadrul activității comisiilor, dar și în afara lor, prin comitetele de stradă, precum și cu concursul părinților în familie și a profesorilor în școli. Pe scurt, părerea mea este că orice om este liber să facă ce-i place, numai că acest lucru să placă și altora.

Gheorghe POPESCU
deputat, președintele unei comisii de împăciuire
raionul Tudor Vladimirescu

NOTA REDACȚIEI. Socotim că din aceste păreri comisiile de femei din întreaga țară au multe concluzii de tras. Și credem că au și un cuvînt de spus. Redacția așteaptă acest cuvînt.

Publicăm mai jos scrisoarea primită de la o cititoare care, pe această cale, cere cititoarelor revistei noastre un sfat asupra hotărîrii pe care să o ia.

Ne-am cunoscut în 1952, într-o școală de calificare, unde învățam. El era lector.

Cu timpul am devenit prieteni buni. Aproape de sfîrșitul școlii, prietenul meu s-a îmbolnăvit. Nu știam ce are și unde-i internat și mă întrebam de ce nu mi-o fi scriind.

După un timp s-a reîntors, dar nu definitiv, ci numai ca să-și ia o adeverință. Atunci el mi-a spus că mi-a scris, dar nu a primit nici un răspuns. Am rămas nedumerită, iar mai tîrziu am aflat ce se întimpla cu scrisorile. Le primea și le reținea un coleg, Georgică, care îmi făcea curte mai de mult.

Dar au venit colegi care m-au sfătuit să-mi iau gîndul de la Nelu, prietenul meu, căci suferă de T.B.C., a fost operat și i s-a scos un plămîn, așa că aș putea fi nenorocită cu el toată viața. Mi-au mai spus să-l iau pe Georgică, și eu am ascultat de ceilalți și am acceptat să mă căsătoresc cu el, cu toate că era o haimana și un bețiv. M-am gîndit însă că îl voi schimba eu cu vremea. Cu trei săptămîni înainte de nuntă a venit Nelu din spital. Era gras și parcă mai drăguț. Aflînd de prostia pe care o făcusem, m-a sfătuit să nu mă căsătoresc cu Georgică, pentru că îl cunoaște foarte bine și că voi fi nenorocită cu el.

Nelu a insistat, dar eu i-am crezut pe ceilalți.

A venit și ziua nunții mele. Eram fericită că sînt mireasă. N-a trecut mult timp și a început bătaia, risipirea salariului la restaurant. Prietenul am văzut că Nelu avusese dreptate, Nelu pe care n-am vrut să-l ascult. Ce mai puteam face?... Eram gravidă. După ce am născut copilul, a trecut puțin timp și m-am despărțit de bărbat. Într-o seară l-am întilnit pe Nelu. Am plîns și i-am spus totul. El m-a certat și m-a iertat.

Mi-a spus că trece cu vederea peste tot ce a fost, însă nu vrea să țin copilul la mine. Mi-a spus: „Eu n-am fost căsătorit, n-am copii și nici n-aș putea trăi împreună cu tine știînd că ai copilul aceluia care ți-a adus nenorocirea în viață. Fostul tău soț n-a făcut altceva decît să-și bată joc de tine și de mine și acum dacă i-aș primi copilul n-aș putea decît să fiu de rîs în fața lui“.

Am stat de vorbă și cu mama mea. Ea m-a sfătuit să nu-mi las copilul.

Iar Nelu cînd a auzit, mi-a spus că e pentru a doua oară cînd nu-l ascult.

Nu știu ce să fac? Să-mi las copilul la o casă de copii și să mă căsătoresc cu Nelu? Îmi iubesc nespus de mult copilul, dar și bărbatul acesta e foarte bun și n-aș mai vrea să-l pierd.

Vă rog să mă sfătuiți și dv. ce să fac?

Sanda IONESCU

VEȘTI DE LA CORESPONDENTE

Aspect din timpul preparării conservelor la centrul nr. 1

În orașul Tg. Jiu a început de mult conservarea legumelor pentru iarnă. La cele cinci centre organizate în oraș, gospodinele au pregătit zacuscă de vinete, bulion, fasole verde, castraveți la borcan și altele.

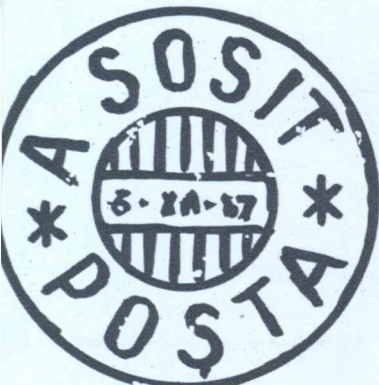
Legumele au fost culese de pe loturile de zarzavaturi lucrate de gospodinele din localitate.

Veronica AVRAM
responsabila Comisiei de femei a orașului Tg. Jiu

Dragi tovarășe,
Fotografia pe care v-o trimitem reprezintă un grup de femei din comuna Cehu Silvaniei, regiunea Baia Mare, care a luat parte la curățirea și refacerea celor 11 morminte ale eroilor căzuți pe teritoriul comunei noastre în timpul războiului pentru eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist.

În numele grupului de femei
Maria DALEA

moda

.. Un șirag frumos de perle, măneși geantă și pantofi asortați, completați de o pieptănătură simplă, — iată cum puteți da eleganță unei toalete de seară!

Pentru o toaletă de dimineață pot fi potrivite accesoriile din partea de jos.

Palton de stofă cu guler de leopard. Buzunarul acestui palton are o originală tăietură. O mică pălărie cu garnitura de leopard.

Toate femeile vor să fie la modă.

Pentru a fi elegantă, însă, nu ajunge să ai o toaletă scumpă, să atragi atenția cu o rochie îndrăzneală, să porți garnituri fantastice.

Trebute să știi să te îmbraci, să te prezinți grațios. Moda și cochetăria sînt surori gemene. Fiecare oșmint trebuie purtat la timpul lui și la locul lui.

Cîteva exemple:

1) Avei picioare frumoase? Puteți purta fuste strîmte. Avei un bust frumos? Purtați corsaje fără garnituri. Avei o talie subțire? E suficient o centură colorată. Într-un cuvînt supuneți moda personalității dv.

2) Nu atrageți atenția asupra unei calități care totuși ar putea scoate în evidență un defect.

De aveți bust prea dezvoltat, cu toate că șoldurile sînt strîmte, nu purtați fusta prea ajustată. Se creează o disproporție. Iar de aveți șolduri mari, purtați umeri largi.

3) Sînteți slabă? Feriți-vă de decolteuri. Nu aveți bust? Purtați bluze largi, cute, cerculețe, crețuri etc. Avei bust dezvoltat? Purtați bluze simple și nu prea ajustate. Avei talia prea groasă? Ascundeți-o prin dungi verticale. La tendința unei îngrășări rotunjiți marginile jachetelor.

4) Sînteți prea înaltă? Nu accentuați aceasta printr-un rînd de nasturi. Avei șolduri mari? Nu purtați o jachetă scurtă care să se oprească chiar în talie.

5) Nu uitați: culorile deschise îngrășă.

Această regulă se aplică de la costumul tailleur pînă la mănuși. Negru, bleu-marin și celelalte culori închise subțiază întotdeauna silueta.

6) Nu uitați, greutatea unei țesături se adaugă la propria dv. greutate.

Dacă nu sînteți chiar slabă, purtați numai lenajuri subțiri sau materiale mate. Evitați catifeaua, jerseurile și blănurile păoase.

7) Dungile, cutele, cusăturile, nervurile, nasturii aliniați subliniază silueta.

Vreți să păreți mai subțire și mai înaltă? Alegeți linii verticale. Sînteți înaltă? Purtați linii orizontale.

8) Eosezul și carourile înaltă și împlinesc silueta.

Carourile nu avantajează decît femeile mici și slabe. Totuși o femeie înaltă și slabă poate să le poarte dacă alege un colorit neutru. Fustele în carouri mari, numai pentru cele înalte.

9) Avei grijă ca accesoriile toaletei să fie în raport cu talia dv.

Nu uitați proporțiile. Nu purtați o geantă voluminoasă dacă sînteți mică. O dată îmbrăcată, uitați-vă în oglindă ca să observați ansamblul toaletei. Fața, profilul, spatele. Din față, linia dv. este perfectă, fiți însă atente și la linia spatelui.

Acesta este secretul pentru a fi la modă.

T.P.

soțul meu șeful meu

observat. „Jenny — că așa mă cheamă —, Jenny, fetițe, — mi-a spus — gulerașul ăsta alb nu-ți stă bine. Și, dacă pot să-mi permit o observație, cred că un guleraș roșu și s-ar potrivi mult mai bine și chiar și rochia ar fi mai frumoasă“.

— Șeful dumitale pare să fie un model de bărbat. Soțul meu nu observă niciodată o rochie nouă. Și dacă se întîmplă s-o remarce totuși, bineînțeles după ce am purtat-o de nenumărate ori, atunci e în stare să-mi spună: „Iar ți-ai făcut o rochie nouă? Dar ce-ți imaginezi, că scutur banii din minecă?“.

— Abia acum îmi dau seama ce bijuterie de bărbat e șeful meu. Deunăzi ne-a dat, sintem trei lete care lucrăm la el în birou, bilete la operă.

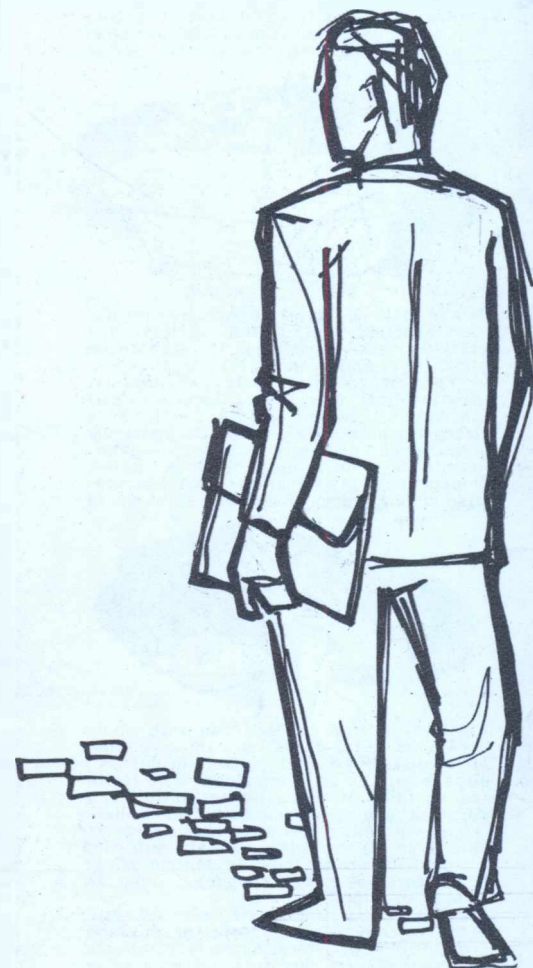
— Cum, bilete la operă? Știi dumneata de cite ori am fost cu soțul meu la operă? Ah, dar iată-l. Ssst... Nu spune nimic... Bună ziua, iubitele, ai și venit?

— Bineînțeles, și tu iar nu ești gata. Ce-ți pierzi atîta timp la coafor? Totdeauna trebuie să te aștept. Niciodată nu ești... Nuu, ce surpriză. Bună seara, Jenny. Nici nu știam că aveți același coafor. Dă-mi voie să-ți prezint pe soția mea: soția mea — secretara mea.

Cînd lucrezi la un atelier de coafură auzi multe lucruri — nu-i așa?

Marta KERTESZ

(din „Frau von heute“ R. D. Germană)

Legumele și sănătatea

Anul acesta abundența de legume ne permite să păstrăm o bună parte din ele pentru iarnă. Luna aceasta mai putem pune roșiile și ardeii la sticle, pentru ciorbe și mâncăruri cu sos. Ardeii grași și cărnogii în plină maturitate îi păstrăm copii. În undelele. Gogoșarii, pentru cine nu are loc de borcane mari, se păstrează foarte bine în borcane mici, tăiați felioare, opăriți cu oțet. Și vinețele de toamnă sînt bune de conservat pentru gătit și pentru musaca. Sosul de roși aromat cu frunze de țelină și cimbru, ne va prinde bine la iarnă pentru chiftele marinate, limbă cu sos, rasol de vacă și vinat. Fasolea grasă și conopida sînt acum mai

gustoase decît vara. Verdeța, țeușteanul, cimbrul dau aromă ciorbelor. Le uscăm sau le punem la sare.

În octombrie și noiembrie e momentul prielnic de a pune la păstrare în pivniță sau în gropi rădăcini pentru iarnă. Bogate în săruri minerale, celuloză și vitamine, ele dau organismului putere, primesc așteptările și pe lângă gustul lor plăcut sînt tot atît de hrănitoare ca și carnea sau brînzeturile. Dacă avem copii mici să nu uităm a pregăti morcovi nu numai pentru gătit, ci o cantitate cît mai mare din care să stoarcem zeama; aceasta ajută la formarea dinților, la întărirea oaselor. Pătrunjelul și țelina n-ar trebui să lipsească de la masa celor ce suferă de

rinichi. Zeama stoarsă de ridichi vindecă bolile de ficat.

Acum e sezonul murăturilor. Pe lângă castraveți, ardei și varză, un gust deosebit de bun îl au pepenii verzi murați. Ardeii umpluți cu varză sau cu felurile legume sînt buni atît în oțet cît și în saramură. Serviți larna la masă, vor prileji laude gospodinelor care au avut grijă să-i pregătească din vreme.

Pentru aceste ultime pregătiri de iarnă, săptămînilor sînt numărate și țirgurilele trebuie făcute de îndată.

Toamna este sezonul recoltelor bogate. Să știm să folosim din plin roadele grădinilor de legume și zarzavaturii și căminul va fi îmbelșugat.

Sănătate și frumusețe

Pentru muncitoarele noastre

Femeile care lucrează în ramura industrială sînt mai expuse decît alte muncitoare prafului mineral sau vegetal, schimbărilor mari de temperatură, luminii artificiale puternice, vaporilor etc. Tocmai de aceea femeia muncitoare, care este în același timp și soție și mamă, are îndatorirea să lupte pentru a-și menține înfățișarea plăcută, pentru a nu îmbătrîni prematur, să considere sănătatea și frumusețea ca un bun de pret.

CURĂȚENIA CORPORALĂ. Pentru a menține pielea elastică, netedă, frumoasă și tină, rezistență la schimbări de temperatură, baia zilnică este neapărat necesară. Baia, fie într-un lighean cu apă caldă, fie în cadă, trebuie făcută după terminarea lucrului, frecționînd energic pielea cu o mînușă aspră, o perie sau un burete, cu săpun. Astfel ne curățăm de praf, transpirație și grăsimi și deschidem porii, ca pielea să poată respira, activînd totodată circulația sîngelui. După spălat ne limpezim cu apă rece sau călduță, după anotimp.

INGRIJIREA MÎINILOR. Celor ce lucrează în praf, cu acizi sau uleiuri, mîinile li se înnegresc sub unghii, se aspresc și capătă un aspect neglijat. Pentru a redobîndi mîini albe și catifelate, trebuie să le curățăm în felul următor: ne ungem pe mîini și le frecționăm înainte

aple bine pe obraz cu apă călduță și un săpun bun, apoi să se limpezească cu apă rece, ca să învieze mușchii. Fiertura de țărțe, cealul de rădăcină de nalbă fac pielea moale și catifelată. Cele cu tenul uscat trebuie să-și curețe fața cu un tampon de vată muiat în ulei de parafină sau lapte demachiant Nivea. Din cînd în cînd este bine să facem o baie de aburi, țînd capul aplecat peste o oală cu ceal de mușetel clocotit. Aburii deschid porii. După baie, cît este obrazul înfierbîntat, îl frecăm cu un prosop aspru, ca să scoatem impuritățile și punctele negre din pori, apoi ne limpezim cu apă rece sau punem comprese cu apă de la gheață. Să nu dăm cu creme și pudră cînd plecăm la lucru, pentru că acestea închid porii și îi îmbicosec. Cine are tenul gras este bine să și-l

șteargă de cîteva ori pe zi cu alcool slab în care se pune 1% salicilat. În apa de spălat punem o linguriță de praf de borax la un lighean cu apă. Săpunul de sulf este indicat la bubulite și coșuri. O frecțiune a tenului cu o linguriță de mlaia amestecat cu o linguriță de săină albă, pe obrazul ud, curățat și catifelează pielea. Mersul în bătaia ploii înviează tenul.

OCHII. Sînt și ei expuși eforturilor la locul de muncă, iar oboseala lor pricinuită de praf, vînt, muncă intensă la lumină vie, gaze iritante, microbii trebuie combătută în orele de repaus. Dacă ochii ne ustură sau observăm o ușoară roșeață a marginii pleoapelor, aplicăm zilnic comprese de ceal de mușetel. Dacă ochii ne sînt obosiți, aplicăm comprese cu apă sărată sau apă boricată, după care stăm cîteva minute cu ochii închiși la întuneric. Pleoapele umflate se vindecă după un tratament de două săptămîni cu comprese de cartof crud ras, pus într-un tifon curat și ținut 10 minute pe ochii închiși. Dacă observăm dimineata că marginile pleoapelor ne sînt ușor lipite, picurăm în ochi cu o pipetă sau ne spălăm marginea pleoapelor cu o bucătică de vată muiată în sulfatazol; o fiolă de sulfatazol amestecată cu o fiolă de apă distilată (costă 1,20 lei) păstrată într-o sticlută. Pentru iritații dureroase ne arătăm oculistului.

ȚINUTA. Repetînd la locul de muncă aceleași mișcări și nesupraveghîndu-ne poziția, se produc diformități ale corpului, mai ales în regiunea coloanei vertebrale, a trunchiului, la mîini și picioare. De aceea, în fiecare dimineață și pe cît posibil și seara, trebuie să facem cîteva figuri largi de gimnastică, care ne îndreaptă linia corpului, ne pun în mișcare mușchii și acea parte a corpului care stă inactivă în timpul muncii, în vreme ce alte părți ale corpului fac mișcări unilaterale. Gimnastica, umblatul pe jos, respirația adîncă și regulată în timpul mersului, o poziție bună la dormit, pe spate și fără pernă sub cap, fac să dispară aceste defecte, care sînt adesea însoțite de dureri. Mișcările de extensie și aplecările profunde, făcute regulat, ne redau o ținută frumoasă și tină.

Madalina BREBU

DOUĂ PRĂJITURI

Tort de struguri, 50 g zahăr, 1 ou, sare, 100 g unt, 150 g făină, 2 linguri rom. Se face un aluat care se lasă la rece 20 minute. Apoi tapisăm cu el o formă de tort. Se coace în cuptor. Între timp se bat 2 albușuri cu 200 g zahăr și 1 praf vanilie, 150 g nucă pisată și 300 g boabe de struguri. Se pune acest amestec în aluatul copt, lăsînd la cuptor pînă se încheagă albușurile.

Tort rece. Vă vin musafiri și nu ați avut timp să preparați o prăjitură. Vă recomandăm următorul tort. Este gustos și se face în 10 minute.

- 500 g pișcoturi de șampanie
- 600 g frișcă dulce bătută
- 1 pahar cafea (sau franka) neîndulcită, în care s-a pus o lingură de rom. Se așează 5 pișcoturi unul lângă altul pe o farfurie de prăjituri. Deoarece pișcoturile pot fi mai lungi sau mai scurte se potrivește astfel încît să se formeze un pătrat cu latura lungă cît lungimea celor 5 pișcoturi puse unul lângă altul. Cu ajutorul unei lingurițe se îmbibă pișcoturile cu cafeaua preparată. Se pune un strat de frișcă nu prea gros. Se pune iar un rînd de pișcoturi, de data asta invers (ca la un grătar), se îmbibă și acesta cu cafea; iar un strat de frișcă. Se repetă operația pînă terminăm pișcoturile. Se păstrează la urmă o cantitate mai mare de frișcă cu care îmbrăcăm tortul. Nu-i necesar să-l garnisim. E frumos prezentat, drept și bine nivelat, ca un bulgăre de zăpadă. Se ține la răcoare două ore înainte de a-l servi.

Cantitățile pot varia în funcție de numărul de persoane.

MURĂTURI

VINETE CU GOGOȘARI. A legem vinete tinere, le tăiem felii groase cît degetul, le sărăm lăsîndu-le să stea ½ oră, după aceea le stoarcem ușor. Le prăjim în ulei și le așezăm în borcane, un rînd vinete, un rînd gogoșari copii, curățai de pielici și semințe. Printre ei punem ceapă tăiată solzi. Repetăm rîndurile pînă ce umplem borcanul. Frunze de țelină spălate bine vom pune la fundul borcanului și deasupra. Umplem borcanul cu oțet fierbînt cu sare și răcorit. După 10 zile scurgem oțetul, îl fierbem din nou, îl răcim și îl turnăm în borcan. Legăm bine borcanele și le ținem la răcoare.

SALATĂ DE ARDEI GRAȘI ȘI GOGOȘARI. A legem ardei de culoare roșie (sau iuși) cărnogii și gogoșari (la 120 ardei se fierbe 1 kg oțet de 6 grade diluat cu 1 kg apă), puțin sare, piper, miere, foi de dafin. Cînd clocoteste oțetul, se opdresc pe rînd ardeii și gogoșarii, curățai de cotor și semințe, după 10 minute se scot cu lingura de spumă, se pun la răcoare, apoi se dau prin mașina de tocat. Totul se pune în borcane, turnînd oțetul fierbînt deasupra, puțin salicilat și undelele de 1 degel. Se fierbe (după ce le-am legat bine) în bain-marie 25 de minute.

SFATURI PRACTICE

- Dacă ați curățat prea mult zarzavat și vreți să-l păstrați proaspăt pentru o două zile învelii-l într-o cîrpă îmbibată cu oțet. Spălîndu-l înainte de întrebuințare, mirosul dispare complet.

- Ca să desărați o supă iată un procedeu bun: puneți în supă prea sărată cîteva bucăți de cartof crud; excesul de sare dispare.

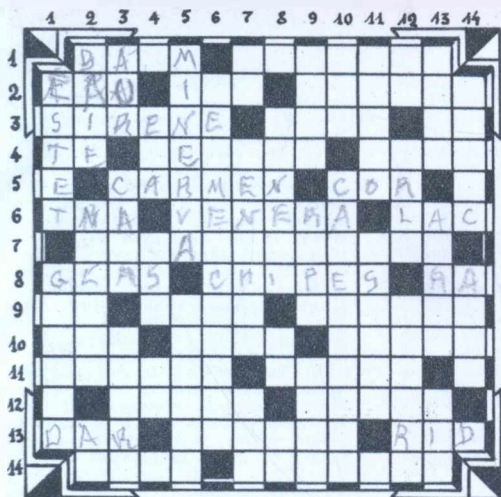
- Ca să scoateți petele de bere de pe albiteri se unge cu glicerină locul pătat, apoi se spală cu apă caldă. Același lucru se poate face și cu șervețelele pătate cu vin negru.

- Îngrijirea hainelor impermeabile. Hainele impermeabile nu trebuie strinse, ci atîmate sînt mai mult la aer și ferite de soare și de foc. Cînd sînt pătate de naeni, spălați-le cu o cîrpă înmuiată în apă cu oțet și ștergeți fără a freca.

- Petele de mucoșii de pe rufe se scot cu un amestec de 4 părți alcool și o parte de salicilic, cu care se freacă locul pătat.

M. VRANCEA

ORIZONTAL: 1) Făt-Frumos din lacrimă — În artă ele îmbină frumosul și adevărul; 2) ... de Cologne — Nu-i urât, dar e mai puțin decât frumos; 3) Ființe legendare care ademeneau pe corăbieri prin frumusețea cîntecelor și le aduceau pierzania — Mîndru fără a fi îngîmfat — Drăguț, dar mai puțin; 4) Pronume... de dragostel — Autorul cîntecului „Frumos ești București” — Zeița creării pămîntului; 5) Frumoasa gitană dintr-o operă muzicală de Bizet — Ansamblu de voci frumoase; 6) Afluent al râului Oka — Zeița frumuseții la romani — Oglinda frumosului Narcis; 7) „Oglindă din perete, oglinjoară, cine e cea mai frumoasă din țară?”; 8) Trandafir verde frumos, / Bădișor la... duios, / Eu din fire nu te-am scos (Jarnik — Bîrseanu) — Frumos — Strălucitorul zeu al egiptenilor antici; 9) Zar — Se mîndresc cu frumusețea portului — Tînăr de o frumusețe rară iubit de Venera și care, fiind ucis de un mistreț, a fost prefăcut de zeiță într-o floare (dedețel); 10) Pune în valoare frumusețea danturii și cristalinel vocii — A se... rușina — În patria noastră se înfrumusețează într-un ritm avîntat; 11) Verb cu efect în modă — Fermeccat (fig.); 12) Locuitori ai celui mai vestit oraș antic prin bogăția și luxul său, Babilon — Înfrumusețarea imaginii de pe clișeu; 13) Un gest frumos de ziua ființei dragi — Cîngătoare țărănească — Apare o dată cu toamna vieții și a frumuseții; 14) Poate fi frumos, larg, nobil etc. — De frumusețe sau de... vin.

VERTICAL: 1) Unul care pretinde că se pricepe la frumos — Protagonist al filmelor „Frumusețea diavolului”, „Frumoasele nopții” etc; 2) Împărătesele antice o făceau în lapte de măgăriță spre a-și menține frumusețea — Tînăr îndrăgostit de propria-i frumusețe, ceea ce i-a adus pieirea — Argint; 3) Strălucitor, rar, scump — Fundul unui vas — „Cînd lucește frumosul”, cîntec popular italian; 4) Romancier portughez (m. 1900) — Urmează la scenă deschisă cînd gustul pentru frumos e satisfăcut pe deplin — Curse; 5) Zeița înțelepciunii, a artelor frumoase și a elocvenței — Profesia sa e frumosul; 6) Frumoasă e puțin spus; 7) Calciu — Oraș în India pe Gange cu superbe moschei — Rîul pe care era așezată Sparta (Euratos); 8) Națiune din nord-vestul Europei — Pomadă... moldovenească — Post meridian; 9) Frumos, superb, dar... nu este! — Pasăre domestică și sălbatică — Unul din cei mai frumoși și iuți cai; 10) Coapsă — O culme a frumuseții în artă; 11) „Doi ochi frumoși” — Prăjit la soare; 12) Aproape frig! — Oraș din apusul țării noastre — E plină de frumusețe; 13) În superstiții: ființe imaginare, închipuite ca niște zîne nefaste, numite și frumoasele (Ban.) — ■■ celebru prin frumusețea sa, care a dat Venerei premiul frumuseții, disputat de Junona și Minerva, fiindcă-i oferise pe cea mai frumoasă femeie a timpului, Elena, soția lui Menelaos — Parte a unui peisaj; 14) Cînd e prin inel înseamnă suplețe, grație, frumusețe (pop.) — Frumoasa..., melodie populară din R.S.S. Armeană.

Dicționar la îndemînă: IRI-TNA-GAEA-AȘEN.

MIHAIL PĂTRAȘCU

ANUNȚ IMPORTANT

Convorbirile interurbane solicitate de la cabinele telefonice și posturile telefonice de la domiciliu beneficiază de 40% reducere zilnic între orele 17 și 7 dimineața, iar duminicile și sărbătorile legale toată ziua.

Pentru o deservire rapidă și în bune condiții, faceți comenzile dv. începînd de la ora 17.

Servicii telefonice noi sînt puse la dispoziția abonaților și publicului de la cabinele telefonice.

Cînd sînteți grăbiți sau postul chemat nu răspunde, puteți transmite un mesaj local sau interurban la numărul de telefon dorit.

Textul mesajului indicat de dv. va fi comunicat de către telefonista din centrală direct postului telefonic din aceeași localitate sau din altă localitate.

Pentru a evita întîrzierile la serviciu, la deplasările în alte localități sau pentru alte motive, la cerere, vi se poate face apel la o oră anumită din zi sau din noapte.

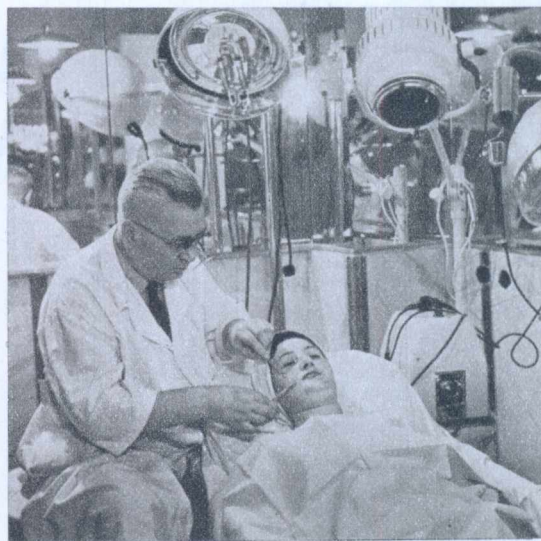
Puteți fi informat la cerere de rezultatele tragerii LOTO CENTRAL sau rezultatul meciurilor din buletinul PRONOSPORT, precum și asupra rezultatului meciurilor care nu sînt trecute în buletinul PRONOSPORT.

În constipații cronice folosiți

2 DRAGELE LAXATIN PURGATIV USOR

DIRECȚIA GENERALĂ FARMACEUTICĂ

Evitati DEPLASĂRILE pe vremea telefonind TELEGRAME DE LA DOMICILIU la 1.18.90 SAU 7.19.10 SIGUR·COMOD·PRACTIC

VĂ RECOMANDĂM saloanele de coafură și frizerie ATHÉNÉE PALACE complet reamenajate și utilate ca cele mai moderne aparate.

Personal cu o înaltă calificare execută ireproșabil: coafuri moderne, tunsori de damă și copii, permanente calde și reci Wella, Primal, Triumf și Toni, manechiure, pedichiure, șampoane color, fixative, băi de Kolestral, vopseluri pastă Wella Coleston, Wolltönung și vopseluri lichide Wella, percol.

Specialiști cosmeticieni dau consultații și execută tratamente. Tratamente cu raze ultraviolete, infraroșii, băi de ozon etc.

1. Astfel își poartă părul femeile din Tibet.
2. Așa se plapăna femeile naționale din Tibet.
3. Coafura unei fete uigure.
4. Coafura femeilor naționalității tu.
5. Părul este strâns într-un coc bogat pe ceafă.
6. Această coafura este foarte potrivită pentru zilele calde.
7. Bucle savant aranjate — coafura femeilor naționalității miao.

Se știe că părul este podoaba omului. Iată de ce, încă din vechime, oamenii, și în special femeile, acordau cea mai mare atenție îngrijirii părului. În scrierile noastre se găsesc multe pagini dedicate de oameni de litere podoabeli capilare a femeii. Vestitul poet Tan Vên Tintun, în versurile sale, cîntă adesea astfel frumusețea femeii: „Îmbrăcămintea sa este de aur, corpul este o platră prețioasă, ochii strălucesc ca apele limpezi, iar buclele părului sînt negre ca norii...”

În timpurile de demult, femeile chineze își făceau coafuri înalte, pe care le împodobeau cu pene. Legende spun că astfel ele voiau să imite penajul colorat al păsărilor. Mai apoi, femeile și-au adunat părul într-un coc pe creștetul capului, prinzîndu-l cu ace mari de aur și argint, bogat împodobite cu pietre prețioase. În perioada dinastiei Han, forma pieptănăturii devine mai variată, iar între anii 25 și 220 coafura își statornicește „stilul”. Părul se strînge în câteva cocuri, printre care se atrecoară șuvițe răsucite. În timpul dinastiei Tin, forma coafurii rămîne cam aceeași, cu singura deosebire că părul nu mai este strîns pe creștet, ci pe temple. În epoca dinastiei Tan se purta coafura numită „Clud”: părul se prinde într-un coc în formă de con. În anii domniei dinastiei Sun, părul este foarte bogat împodobit. În zilele noastre, asemenea coafuri se pot vedea pe scena Operei din Pekin atunci cînd se prezintă spectacole aparținînd acelei perioade. Moda coafurii chineze a avut o mare influență și în alte țări. Așa, de pildă, un împărat al Japoniei dă ordin ca toți locuitorii țării să se îmbrace și să se pieptene după moda chineză. Iată explicația faptului că pînă în zilele noastre femeile japoneze au păstrat obiceiul de a-și strînge părul într-un coc greu pe creștetul capului.

Foarte diferite ca formă sînt coafurile femeilor ce aparțin numeroaselor minorități naționale din țara noastră. Tradiția onora din aceste minorități cere ca pieptănătura femeii să sugereze starea ei civilă — adică dacă este sau nu căsătorită. Femeile tibetane și uigure își împodobesc capul împletindu-și părul în peste 100 de codițe, iar femeile care locuiesc în

provincia Tinhai obișnuiesc să-și împletească părul în altelea codițe cîți ani au. Femeile naționalității îi își aranjează coafuri speciale pentru zilele de sărbătoare sau cînd își înfălesc logodnicul. În asemenea cazuri, aranjarea coafurii (ce-îdrept foarte complicată) cere ceasuri întregi. Bărbații aparținînd naționalității îi primul lucru la care se uită atunci cînd își aleg tovarășa de viață este dacă fata are cozi frumoase. Femeile care locuiesc pe insula Hainan, atunci cînd merg în vizită la rude sau la persoane în vîrstă își fac o coafură specială, în semn de respect pentru acestea.

În orașe, majoritatea femeilor își ondulează părul în peste 100 de feluri. În țara noastră sînt însă și multe femei — mai ales cele în vîrstă — care n-ar renunța pentru nimic în lume la coafura clasică: părul lîns, strîns într-un coc bogat pe ceafă, iar fetele se mîndresc cu cozile lungi și licioase. Adevărații artiști, coaforii creează noi modele de pieptănături. Ei sînt seamă de forma fetei, de bogăția părului, de culoarea pielii, de siluetă și vîrstă, alegînd pentru fiecare femeie coafura care s-o avantajeze cel mai mult. Unul din acești „maștri” ai podoabeli feminine este Huan Tia-bao, care lucrează la frizeria „Bailla” din Șanhai. El muncește mult și cu pasiune la crearea de noi modele. Iar sursele de inspirație le caută pretutindeni: fie plimbîndu-se pe străzi, în ziare și reviste, la spectacolele de cinemă și teatru. Fiecare „proiect” al unei noi coafuri, el îl încearcă înfîi pe capul soției sale. Huan Tia-bao studiază mereu revistele de specialitate în această direcție editate în diferite țări. Prin munca sa, el aduce o importantă contribuție în desăvîrșirea artei coafurii în țara noastră.

COAFURI COAFURI COAFURI...

de SE HUA

